



Europeiska
kommissionen

[SOMMAREN 2013 ▶ NR 46]

panorama

inforegio

▶ EU välkomnar Kroatien

Dess 28:e medlemsstat

- ▶ Sammanhållningspolitik hjälper till att överleva krisen
- ▶ Se till att EU-fonder används korrekt
- ▶ Statligt stöd och regionalpolitik

Regional- och
stadspolitik

▶LEDARE 3

Kommissionsledamot Johannes Hahn

▶SPECIALARTIKEL..... 4-9

KROATIENS FRAMGÅNGSRIKA VÄG TILL EU-ANSLUTNING

▶RIDA UT KRISEN MED SAMMANHÅLLNINGSPOLITISKT STÖD..... 10-13

▶EN OBEROENDE SYN PÅ SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKENS UTVECKLING, 2007-2011..... 14-16

▶PROJEKTEXEMPEL..... 17-19

Exempel på projekt från Kroatien, Finland och Slovenien

▶NYHETER I KORTHET 20-21

▶OPEN DAYS 2013 22-23

▶SE TILL ATT EU-FONDER SPENDERAS KORREKT – EN TITT PÅ REVISIONSFÖRFARANDET..... 24-29

▶EN BALANSAKT – STATLIG HJÄLP OCH REGIONALPOLITIK 30-31

▶KARTOR..... 32-33

”NEET-mått” – befolkning i åldersgruppen 15-24, 2012 Utvecklingsnivå – projicerad del av befolkningen i åldersgruppen 25-64 med en högre utbildning

▶MED EGNA ORD..... 34-39

Nationella och regionala perspektiv på sammanhållningspolitiken

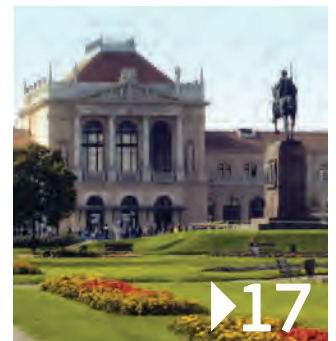
▶KALENDARUM 40



▶4



▶14



▶17



▶22



▶37

Foton (Sidor):

Omslag: Vy över Zagreb © Shutterstock

Sidorna 3, 9, 21, 22, 23, 26: © Europeiska kommissionen

Sidan 4: Split © Shutterstock

Sidan 6: © Ministeriet för regional utveckling och EU-fonder,

Republiken Kroatien

Sidan 8: Slavonski Brod © Marin Majstorović, BIOCentre

© BICRO, Marasca © Zagrebs universitet

Sidan 11: Hungarna © National Development Agency, Ungern

Sidan 14: Superfast Cornwall © Cornwall Council

Sidorna 17-19: Kroatien © Shutterstock, Slovenien © Brežice

Allmän sjukhus, Finland © Rokua Geopark

Sidorna 24, 30: © Shutterstock

Sidan 35: Moravia-Silesia © Jiří Zerzoň

Sidan 36: Flanders © Flamländska regeringen

Sidan 37: Sachsen © LIFE, Leipzigs universitet

Sidan 39: Sverige © Tillväxtverket

Denna tidskrift ges ut på engelska, franska och tyska och är tryckt på återvunnet papper. Den finns tillgänglig på 22 språk på http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_sv.cfm

Innehållet i det här numret färdigställdes i juni 2013.

RÄTTSLIGT MEDDELANDE

Varken Europeiska kommissionen eller någon person som företräder kommissionen har något ansvar för hur informationen i denna rapport används eller för eventuella misstag som kan ha uppstått trots noggranna förberedelser och kontroller. Denna publikation återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens åsikter eller hållning.

ISSN 1725-8170

© Europeiska unionen, 2013

Reproduktion är tillåtet under förutsättning att källan anges.

För användande/reproduktion av uttryckligen angivet upphovsrättskyddat material från tredje part, måste tillåtelse inhämtas från upphovsrättsinnehavarna.



▶ LEDARE

Johannes Hahn

Ledamot av Europeiska kommissionen
med ansvar för regionalpolitik

Den 1 juli 2013 välkomnar vi Republiken Kroatien som den 28:e medlemsstaten av den Europeiska unionen. Under de senaste 12 åren har landet genomfört ett omfattande reformprogram och anpassat sin lagstiftning till EU:s lagsamling, den så kallade *acquis communautaire* [gemenskapens regelverk].

Vid anslutningen kommer EU:s struktur- och sammanhållningsfonder som är tillgängliga för Kroatien att uppgå till 450 miljoner euro. Denna investering förväntas att stå för en stor del av landets utvecklingsbudget under kommande år och den innebär en viktig möjlighet att tillgodose Kroatiens behov. Den kan bidra mot utvecklingen av en modern och konkurrenskraftig ekonomi som både kommer att dra fördel av och vara en tillgång för EU.

I det här numret av *Panorama* kan du se en del av det arbete som redan satts igång med EU-stöd.

Strategisk rapport om genomförande av sammanhållningspolitik

Kroatien kommer att ansluta sig till de andra 27 medlemsstaterna i att göra utvärderingsrapporter, vilket krävs i de nya bestämmelserna. Kommissionens "Strategirapport" om hur EU:s strukturfonder har fungerat i EU-27 under 2001-2013 har nyligen publicerats. Baserat på rapporter som medlemsstaterna presenterade i slutet av 2012 så är detta den första signifikanta möjligheten att rapportera om utfall och resultat samt om den politik som bidrar till EU:s ekonomiska återhämtning under programperioden.

Rapporten ger en ovärderlig ögonblicksbild av politiken och visar att vi stöder ny innovativ verksamhet och skapar hållbara jobb för framtiden, förser avlägsna områden med bredband, tar tag i kunskapsflykten och bygger vitala transportlänkar för att bidra till regionernas konkurrenskraft. Den hjälper också till att identifiera de investeringsområden och program där man måste vidta åtgärder.

Bevis på att sammanhållningspolitiken har möjligheter till stor flexibilitet i tider av ekonomisk kris genom att anpassa sig till människor och deras samhällens förändrade behov, finns också med i denna rapport.

Revisionsteamet – de "obesjungna hjältarna"

De som ser till att fonderna i EU:s budget används korrekt är de obesjungna hjältarna i EU:s regionala bidragsprocess – kommissionens revisionsteam. Sammanhållningspolitiken står för ungefär en tredjedel av EU:s budget och revisorerna spelar en vital roll i uppsikten över komplexa och till stor del decentraliserade utgiftsprogram.

EU:s revisorer arbetar i nära samarbete med nationella revisionsorgan i ett system med delad förvaltning. Genom denna process har överensstämmelsen förbättrats för varje år. Få reda på mer om deras viktiga arbete i artikeln på sidan 24.

Kollektivt är de vakthundar åt EU:s skattebetalare och de ser till att pengarna används i linje med principerna om lagenlighet, korrekthet och sund finansiell förvaltning.

► KROATIENS FRAMGÅNGSRIKA VÄG TILL EU-ANSLUTNING

Genom att bli Europeiska unionens 28:e medlemsstat firade Republiken Kroatien den 1 juli nästan 20 år av ekonomiska och sociala framsteg sedan landet deklarerade sin självständighet. Förhandlingarna som inleddes 2005 avslutades officiellt i juni 2011 och de följdes av att anslutningsfördraget skrevs under i december 2011.

Staden Split på Kroatien's Adriatiska kust.

EU:s kandidatprocess som har tagit ungefär 12 år gav Kroatien incitamentet att vidta långtgående reformer och att harmonisera sin lagstiftning med gemenskapens regelverk.

"Kroatien är ett annat land nu än vad det var i början av kandidatprocessen", säger Štefan Füle, EU-kommissionär för EU:s utvidgning och den europeiska grannskapspolitiken. "Landet är också bättre förberett än en del andra anslutningsländer när det går med i den Europeiska unionen. Det är ett resultat av en lång och noggrann process och landet ska gratuleras. Medlemskap i EU innebär hållbara möjligheter och dessa möjligheter ska användas så att Kroatiens deltagande i EU blir framgångsrikt och en fördel för Kroatien och dess invånare, men också en fördel för hela västra Balkan och EU som helhet."

En lång och framgångsrik väg

Processen att integrera Kroatien i Europeiska unionen startade med EU:s stabiliserings- och associeringsprocess för västra Balkan som lanserades 2001. Därefter sökte man medlemskap i EU år 2003. Anslutningssamtalen inleddes formellt under våren 2005.

Trots att förhandlingarna försenades av ett antal frågor avslutades processen 2011. Avtalet mellan Kroatien och EU:s 27 medlemsländer skrevs under den 9 december 2011.

En folkomröstning i Kroatien den 22 januari 2012 visade att 66% av väljarna var för ett inträde i EU.

Under hela interimspenoden fram till anslutningen hade Kroatien en aktiv observationsstatus i EU-institutionerna. Detta för att ge dess ämbetsmän möjlighet att bekanta sig med arbetsmetoderna inom EU-institutionerna och för att bli involverade i beslutsprocessen.



Vara konkurrenskraftig

Före den globala ekonomiska krisen 2008–2009 växte Kroatiens ekonomi med 4–5 % per år, vilket ledde till fördubblade inkomster och dramatiskt förbättrade ekonomiska och sociala möjligheter. Men den förlängda krisen innebar en stor prövning för framstegen och Kroatiens strävanden då arbetslösheten ökade till mer än 14 % i slutet av 2012. Ungdomsarbetslösheten i landet är fortsatt hög.

EU-anslutningen innebär en stor möjlighet att stärka landets konkurrenskraft genom att förstärka landets och dess regioners konkurrensfördelar samt att fullt ut dra fördelarna från den utökade marknaden.

Närings- och handelsmönster

Ungefär halva Kroatiens handel är med eurozonen, i första hand med Tyskland och Italien, och euroområdet är källan till ungefär tre fjärdedelar av de utländska direktinvesteringarna i landet. Kroatien har också en hög koncentration av banker vars ägarskap indirekt utsatte dem för krisen i euroområdet.

Industrisektorn, som står för 27 % av BNP, domineras av skeppsvarv, livsmedelsberedning, läkemedelsproduktion, informationsteknik, biokemisk industri och träindustri.

Jordbrukssektorn står endast för 4 % av BNP men sysselsätter 14 % av arbetskraften. Av landets befolkning bor 42 % på landsbygden, så jordbruk är en viktig inkomstkälla.

Under förberedelserna för EU-anslutning arbetade Kroatiens jordbruksdepartement intensivt för att harmonisera och införliva ett antal bestämmelser inom områdena jordbruk, livsmedels säkerhet, veterinärsriktlinjer och fytosanitära riktlinjer samt fiske.

Transportnätverk

Kroatien är beläget längs tre paneuropeiska transportvägar mellan den Europeiska unionen och sydöstra Europa och de kroatiska myndigheterna har investerat mycket i att utveckla sitt transportnätverk, främst med offentliga medel. Man har då främst fokuserat på vägar, motorvägar och hamnar.

Kroatiens järnvägssektor står inför stora utmaningar och kommer att kräva investeringar om det ska införlivas i EU-nätverket. En större uppgradering av infrastrukturen för Zagrebs järnvägsstation startades med EU-bidrag under

KROATIEN: NYCKELFAKTA

- ▶ Total yta: **87 661 km²**
- ▶ Befolkning: **4 290 000**
- ▶ Huvudstad: **Zagreb**
- ▶ Politiskt system: **Parlamentarisk demokrati**
- ▶ Territoriell organisation: **20 förvaltningsområden och staden Zagreb**
- ▶ Storstäder: **befolkningen är koncentrerad till storstäder och 49% av alla invånare bor i de 5 största förvaltningsområdena – staden Zagreb och förvaltningsområdet Zagreb, Split-Dalmatien, Osijek-Baranja och Primorje-Gorski Kotar.**
- ▶ Officiellt språk: **kroatiska**
- ▶ Valuta: Kuna (HRK) – 1 EUR = **7.58 HRK**
- ▶ Viktigaste handelspartners: **Italien, Österrike, Tyskland, Slovenien och Serbien**
- ▶ Viktiga exportvaror: **transportutrustning, maskinutrustning, textilier, kemikalier, livsmedel och bränsle.**
- ▶ Huvudsakliga importvaror: **maskinutrustning, transport- och elutrustning, kemikalier, bränsle och smörjmedel samt livsmedel.**
- ▶ Större flygplatser: **Zagreb, Split, Dubrovnik, Pula, Rijeka**

föranslutningsperioden och detta är ett steg i den riktningen (se artikel sidan 17).

Naturarvet och turism

Kroatien är ekologiskt bland de bäst bevarade territorierna i Europa, där 47 % av landområdet och 39 % av havsområdet har utsetts till särskilt skyddade områden och särskilda bevarandeområden. Kroatien kan skryta med 19 national- och naturparker, som till exempel Plitvice Lakes National Park, som finns på UNESCO:s världsarvslista. Kroatiens naturskönhet drar till sig miljontals turister varje år, med intäkter från turismen som står för ungefär 15 % av landets BNP. Bevarande av miljön står högt på utvecklingsagendan och är ett krav för medlemskap i Europeiska unionen.

Fortgående strukturella reformer

Som medlem i EU kommer Kroatien att fortsätta att fokusera på strukturella reformer. Det gör man inte bara för att man planerar att ansluta sig till eurozonen i framtiden, utan också för att öka ekonomins konkurrenskraft. Kroatien drar nytta av investeringar genom EU:s struktur- och investeringsfonder (ESI-fonder) som kommer att bidra till genomförandet av dessa fortgående strukturella reformer.



INTERVJU

Panorama talar med Branko Grčić, Kroatiens vice premiärminister och minister för regional utveckling och EU-fonder, om landets medlemskap i EU.

► Vilka positiva förändringar har integrationen redan nu inneburit för Kroatien?

För det första måste jag säga att vi ser fram emot vårt lands medlemskap i EU. Vi har väntat så länge på det. Vi känner det faktiskt som om vi kommer hem igen, om man tänker på att vårt område, vår historia, vår kultur och våra traditioner varit en del av Europa i hundratals år.

Om vi ser tillbaka på de 35 verkligt krävande kapitlen som vi var tvungna att förhandla om med EU kan vi se att vi har gjort stora framsteg i alla dessa olika segment.

Vi var tvungna att genomföra mycket stora reformer under en mycket känslig period under de senaste 20 åren. Det var en längre väg, men det har hjälpt oss att förbereda oss bättre, särskilt om vi talar om EU-marknaden och EU-strukturerna.

Vårt medlemskap i EU kommer definitivt att bli mycket stimulerande för vårt framtida välstånd, men vi hoppas och tror också att vi själva kan tillföra Europa en ny kvalitet.

► Vilka utmaningar förutser ni med att vara ett medlemsland i EU?

Medlemskapet innebär många utmaningar. Fortsatt arbete med finanspolitisk konsolidering och genomförandet av nationella reformer inom olika sektorer kommer att bli en ännu större utmaning efter anslutningen på grund av att EU-institutionerna kommer att vara mycket mer involverade i dessa områden.

Mycket snart kommer vi att stå inför ökad konkurrens från företag i andra medlemsstater vid ett mycket svårt och känsligt tillfälle för den kroatiska ekonomin på grund av lågkonjunkturen. Samtidigt kommer kroatiska företag att förlora en del av

sin priskonkurrens på CEFTA-marknaden, eftersom de kommer att ha nya tariffer när de exporterar till CEFTA-länder.

Att delta i EU:s politiska process kommer definitivt att innebära en effektivare administration som aktivt kan bidra till beslutsprocessen och göra det möjligt att säkra korrekt och effektiv implementering av EU:s riktlinjer i det kroatiska sammanhanget. En extra utmaning blir att förvalta europeiska strukturella investeringar och att uppfylla de fastställda målen som härstammar från Europa 2020-strategin. Vårt primära mål är att bygga en "pipeline" med högkvalitativa projekt som verkligen bidrar till att uppnå de antagna strategierna tillsammans med att stärka den administrativa kapaciteten, som ska säkra programimplementering i tid och på ett effektivt sätt.

► Hur tror du att Kroatien kan bidra till den Europeiska unionens hållbara och konkurrenskraftiga tillväxt?

Kroatien har befunnit sig i en lågkonjunktur sedan 2008. Eftersom Kroatien inte är en ö kunde landet inte klara sig undan lågkonjunkturen som fortsatte i Europa. Regeringens strategi för ekonomisk återhämtning är baserad på finanspolitisk konsolidering, strukturella reformer och att stimulera investeringar, särskilt privatinvesteringar, som är nyckeln till att bevara befintliga jobb och ny sysselsättning. Vi tror att de åtgärder som regeringen vidtagit så långt och även de som kommer att vidtas under kommande år, särskilt när det gäller reformer inom områden som social trygghet, hälsa, arbetsmarknad och offentlig förvaltning, kommer att säkra den nödvändiga stabiliteten för den allmänna makroekonomiska ramen och förbättra vår konkurrenskraft.

Kroatiens tillväxtpotential inom vissa områden, som exempelvis turism, transport och logistik, förnybara energikällor, plåttillverkning och produktion av maskiner och båtar, är

signifikant, och där ser vi utmärkta möjligheter för investera. Det är vår uppgift att fortsätta att förbättra villkoren för investeringar eftersom det är det enda sättet att säkra långsiktig ekonomisk och finansiell stabilitet.

► **Hur tror du att GSR kan bidra till Kroatiens framtida utveckling, både nationellt och regionalt?**

ESI-fonder kommer att bli ett av de viktigaste instrumenten för att tackla Kroatiens huvudsakliga utvecklingsproblem under de kommande åren för att implementera målen för

Europa 2020-strategin i Kroatien. Men värdet med ESI är inte bara tillgängligheten av fonder. För Kroatien är det mycket viktigare att ESI kommer att hjälpa oss att bygga upp en samstämmig strategi, baserad djupare på en nationell utvecklingspolitik än i dag. För områden såsom forskning och utveckling som har fått otillräckliga anslag i statsbudgetarna kommer ESI att innebära en stor möjlighet att hinna i kapp andra medlemsstater. Vi kommer att koncentrera investeringarna inom områden med den största potentialen för att bidra till de kroatiska regionernas konkurrenskraft och möjligheter till mervärde. ■

► FÖRBEREDA FÖR MEDLEMSKAP OCH SAMMANHÅLLNINGSPOLITIK

Under föranslutningsperioden gav EU specifikt och mål-inriktat finansiellt stöd till Kroatien för att stödja dess ansträngningar att öka de politiska, ekonomiska och institutionella reformerna under landets förberedelse för medlemskapet.

Kroatien har från 2000 till 2006 erhållit runt 530 miljoner euro från EU:s sektoriella stödprogram för länder som strävar efter medlemskap.

Sedan 2007 har Kroatien dragit nytta av Förmedlemskapsstöd (IPA) som ersatte alla tidigare sektoriella stödprogram. Under perioden 2007-2012 erhöll länderna cirka 997 miljoner euro, dvs. i stora drag 150 miljoner euro per år. Ett IPA-program var avsatt åt politiska och ekonomiska reformer och fyra andra förberedde landet för sammanhållnings- och jordbrukspolitiken.

Så hur EU:s regionalpolitik fungerar är inget nytt för Kroatien. Ämbetsmännen har redan fått konkret erfarenhet av förvaltningen av program som följer sammanhållningspolitikens regler.

Regionala och lokala intressenter har använt fonderna för att utveckla innovativa projekt inom områdena transport, miljö och även ekonomisk utveckling samt social- och landsbygdsutveckling.

Grannsamverkan

Under IPA (komponent 2, 98 miljoner euro) har det gränsöverskridande samarbetet utvidgats med andra medlemsstater – Ungern, Italien och Slovenien – och med andra länder på Balkan, Bosnien och Herzegovina, Montenegro och Serbien.

Som en del av en regional utvecklingsåtgärd (komponent 3, 345 miljoner euro), har man startat transportprojekt som stöder järnvägsinfrastrukturen och inre vattenvägar (se sidan 8). Miljöprogram har investerat i stora och vattenintegrerade projekt. Dessutom har olika affärs- och forskningsprogram initierats för att främja regional konkurrenskraft.

Ett flertal projekt som syftade till att öka tillgången till samsättning och att förstärka människors sociala inkludering utvecklades under IPA komponent 4 (humanresurser, 94,5 miljoner euro).

IPA-fonderna har hjälpt Kroatien att bygga upp kapacitet och resurser för att utnyttja signifikanta struktur- och sammanhållningsfonder som blir tillgängliga vid medlemskap.

IPA-procedurerna för val av projekt, offerering och kontraktering liknar förfarandena under strukturfonderna, och genom att använda IPA-fonder har landets institutioner fått ovärderlig erfarenhet när de förbereder sig för framtida användning av mycket större fonder under medlemskapet.

▷ PROJEKT

Under föranslutningsperioden har investeringar för att främja regional konkurrenskraft och för att stödja större infrastruktur inom transportområden och miljö varit viktiga prioriteringar. Zagrebs järnvägsstation är ett exempel på detta (se artikel på sidan 17) och flera andra illustreras nedan.

INFRASTRUKTUR

Vattenförsörjning och avloppssystem med reningsverk för Slavonski Brod

Målet med denna miljöinvestering är att förbättra vattensystemet i floden Donaus avrinningsområde, genom att förbättra säkerheten på vattenförsörjningen till befintliga kunder och att ansluta ytterligare ungefär 4 300 invånare. Ett modernt reningsverk kommer att möjliggöra en effektivare behandling av avloppsvatten. Projektet kommer också att öka antalet invånare (9 950) som är anslutna till utsläppssystemet. Projektet kommer också att hjälpa till att skydda miljön och säkra att EU:s miljöstandarder efterlevs.



FRÄMJA KONKURRENSKRAFT

Biovetenskapligt teknikcenter

På campus till Zagrebs universitet byggs ett biovetenskapligt tekniskt kommersialiserings- och inkubationscenter (BIOCentre). Detta center kommer att stödja nyetablerade bioteknologiska och life science-företag i Kroatien. Det kommer att erbjuda FoU och affärslokaler, expertis och tjänster som behövs för företagsinkubatorer och support. Det kommer att sammanlänka kroatiska, regionala och internationella FoU-institutioner och företag. Det övergripande målet för BIOcentret är att utveckla teknisk överföring och kommersialiseringskapacitet från de högre utbildningsinstitutionerna och offentliga forskningsorganisationer. Detta kommer i sin tur att främja hållbar regional utveckling och industriell konkurrenskraft i ekonomiska sektorer med högre mervärde och kunskapsbaserade små- och medelstora företag. Det långsiktiga målet för Kroatien är att bli en ledare i bioforskning och teknologi i sydöstra Europa. Nyetableringsföretag kommer i första hand att rekryteras från Kroatien, i andra hand från sydöstra Europa och i tredje hand (om möjligt) från centrala och östra Europa.

FRÄMJA KONKURRENSKRAFT

Marasca – utveckling av livsmedelsteknik

Ytterligare ett konkurrensutvecklande projekt har fokuserat på att använda sofistikerad teknik (frysa, torka, spraytorka) i produktionen av livsmedel och halvfabrikat baserade på Marasca-körsbär. Ett "kluster" har skapats för att sammanföra avsedda producentgrupper och besläktade organisationer inklusive den biotekniska fakulteten i Zadar och universitetet i Ljubljana. Programmet inkluderar utvecklingen av informations- och utbildningsplaner, ett nytt laboratorium och pilotproduktionslokaler för frystorkade sura Marasca-körsbär och Marasca-juicepulver av sura körsbär. Överföring av kunskap och teknik till små och medelstora företag i regionen kommer att förbättra konkurrenskraften för den lokala jordbruks- och livsmedelsindustrin, skapa partnerskap mellan lokala producenter, den lokala livsmedelsberedningsindustrin och forskningssamhället och informera den bredare allmänheten om de hälsosamma egenskaperna hos sura Marascas-körsbär.



▷ FÖRVALTA SAMMANHÅLLNINGSPROGRAM EFTER ANSLUTNINGEN

När Kroatien blir medlem kommer EU:s struktur- och sammanhållningsfonder som blir tillgängliga för landet att uppgå till 450 miljoner euro: 150 miljoner euro i sammanhållningsfonder och 300 miljoner euro i strukturfonder. Dessa fonder innebär en fantastisk möjlighet att tillgodose Kroatiens behov inom områdena transport och miljö, för att inte tala om innovation och modernisering av produktion.

Stödberättigande under nya program

Som fullvärdig EU-medlem kommer Kroatiens regioner att vara berättigade för stöd enligt målen för konvergens och territoriellt samarbete.

IPA-programmens förmedlemskapsstöd kommer automatiskt att förvandlas till ERUF, ESF och Sammanhållningsfonden. Det totala ekonomiska anslaget för dessa program kommer nästan att fördubblas, eftersom 450 miljoner euro från ESF, ERUF och Sammanhållningsfonden kommer att läggas till de tidigare IPA-fondernas 537 miljoner.

Fördelningsperioden för de 450 miljonerna i nya fonder kommer att vara anmärkningsvärt kort, bara 3,5 år. Mot bakgrund av detta har de nationella myndigheterna och EU-kommissionen kommit överens om att förstärka förvaltningsstrukturerna och fokusera på samma sektoriella prioriteringar och att förbereda en "pipeline" med utvecklade projekt.

Framtida program 2014-2020

Parallellt med förberedelsen och genomförandet av dessa första sammanhållningsprogram håller Kroatien för närvarande på att förbereda sitt partnerskapsavtal, som fastställer ramverket för europeiska struktur- och investeringsfonder 2014-2020.

Ungefär 8 000 miljoner euro föreslås till sammanhållningsprogrammen i Kroatien i den fleråriga budgetramen för 2014-2020. Detta utgör en stor andel av den framtida investeringen i landet.



FRÅN VÄNSTER TILL HÖGER:
Branko Grčić, Kroatiens vice premiärminister och minister för regional utveckling och EU-fonder, möter Johannes Hahn, EU-kommissionär med ansvar för regionalpolitik, på ett besök i Zagreb.

Stora ansträngningar görs redan av de kroatiska myndigheterna för att anpassa sektoriella strategier och program för offentliga ekonomiska resurser i linje med målet för Europa 2020.

Intensiva samtal sker i hela landet för att besluta om finansieringsprioriteringar och för att identifiera lämpliga projekt för landet.

I principförklaringen i januari 2013 föreslog EU-kommissionen att sammanhållningsstödet skulle investeras i utveckling av konkurrenskraften genom kraftfullt stöd till små och medelstora företag samt forskning och innovation. Den söker också program för att anpassa sysselsättnings- och arbetsmarknadssystemen, för att på bästa sätt använda naturresurser, öka den offentliga förvaltningens effektivitet och stärka den sociala dialogen.

Erfarenheten i de nyaste medlemsländerna har visat att europeiska struktur- och investeringsfonder kan spela en nyckelroll i deras ekonomiska tillväxt. Det förväntas att dessa fonder kommer att ge ett stabilt och värdefullt stöd till Kroatiens konkurrenskraft och välbefinnande och stärka partnerskapet med den europeiska sydöstra regionen, Centraleuropa och alla medlemsstater.

► MER INFORMATION

EU-kommissionens representation i Kroatien
http://ec.europa.eu/croatia/index_hr.htm

► RIDA UT KRISEN MED SAMMANHÅLLNINGSPOLITISKT STÖD

Den 18 april presenterade EU-kommissionen en rapport om hur sammanhållningspolitiken fungerar i medlemsstaterna under denna krisperiod. Nyckelbudskapen är i ett nötskal att det finns tydliga och växande bevis på programresultat tvärs över många politiska prioriteringar och medlemsstater. Programmen inom sammanhållningspolitiken har visat att de är flexibla nog att svara på krisen. Men det finns fortfarande mycket som ska ske och det finns risker inom vissa strategiska områden. Kommissionen är villig att beakta vidare omprogrammering och minskning av nationell samfinansiering där det är berättigat och där målet är tillväxt och sysselsättning. Man kan lära sig nyttiga läxor av nuvarande program. Utvärdering och användning av indikatorer måste stärkas för att stödja programanvändningen i framtiden.

Den "Strategiska rapporten" om implementeringen av 2007-2013 sammanhållningspolitiska program sammanställer tillgänglig information, främst från slutet av 2011, från samtliga 27 medlemsstater och från samarbetsprogrammen⁽¹⁾. Detta är en stor samordning av de 434 programmen, de 273 regionerna och de 27 medlemsstaterna som täcker tre fonder: Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden. Genom dessa tre fonder investerar EU:s sammanhållningspolitik 374 miljarder euro eller 35 % av EU:s totala budget under 2007-2013.

Den strategiska rapporteringsskyldigheten gäller både kommissionen och de 27 medlemsstaterna, vilka ombads att lämna sina nationella rapporter i slutet av 2012 och att redovisa sin roll i förvaltningen av denna mycket stora budget.

Effekterna av krisen och lösning

Från de nationella rapporterna framgår att den ekonomiska och finansiella krisen har påverkat allt, men tidpunkten och hur allvarliga effekterna har blivit har varierat. Den roll som sammanhållningspolitiken spelar i medlemsstaternas nationella utvecklingsstrategier varierar också.

Generellt gäller att de mer utvecklade medlemsstaterna har litat på att sammanhållningspolitiken ska stödja investeringar i innovation på medellång och lång sikt, små och medelstora företag och arbetsmarknader. De har rapporterat en del förändringar i investeringsbehov, men har huvudsakligen valt nationella program för att hantera tillfälliga kriser kopplade till lågkonjunkturen. Omprogrammering har varit begränsad i dessa länder eftersom de ursprungliga strategiska målen betraktas som att de fortfarande gäller.

De mindre utvecklade medlemsstaterna och de som fortfarande drar nytta av "konvergensstöd" har i stor omfattning insett vikten av sammanhållningspolitiken för att stödja offentliga investeringar. Men detta är inte en homogen grupp. Ett litet antal av dem har ridit ut lågkonjunkturen och är tillbaka på en tillväxtkurva. Andra har behövt programstöd för att återinföra makroekonomisk stabilitet, exempelvis Irland, Grekland, Lettland, Portugal och Rumänien. I de sist angivna länderna reagerade kommissionen på det exceptionella ekonomiska klimatet med en betydande omprogrammering och genom att minska nationell samfinansiering för att tillgodose de förändrande socioekonomiska behoven och de nationella myndigheternas minskade kapacitet till samfinansiering.

Över hela EU-27 har cirka 36 miljarder euro omfördelats för att uppfylla ändrande socioekonomiska behov. Av dessa överföringar antogs 90 % under 2011-2012. Parallellt har

(1) Europeiska territoriella samarbetet – transnationella, gränsöverskridande och samarbetsprogram.



Tack vare stöd från EU har Hungrana, det största majsförädlingsföretaget i Europa, kraftigt reducerat sina koldioxidutsläpp genom att investera i ett energisystem för ånggenerering baserat på biomassa. Projektet, som genomfördes i den Trans-Donau-regionen i Ungern, är ett av ett flertal fallstudier som presenterades i den strategiska rapporten.

skyldigheten att stå för omkring 15,5 miljarder euro i nationell offentlig samfinansiering tagits bort från program i vissa medlemsländer, detta för att påskynda investeringen av EU-resurser.

Men fortfarande har de specifika utmaningarna att styra programmen i många medlemsstater inneburit: minskad efterfrågan på åtgärder som stöder innovation i små och medelstora företag och för IKT, svårigheter att skaffa fram samfinansiering bland stödmottagare, vilket leder till mindre projekt inom många områden, samt längre genomförandeperioder.

Bidrag till europeiska prioriteringar

Många nationella rapporter ger en klar redogörelse för sammanhållningspolitikens roll i att stödja europeiska prioriteringar med smart och hållbar tillväxt för alla. Detta budskap överförs tydligt i relation till EFS-stöd för både arbetsmarknad och investeringar och reformer i humankapital. Det finns även många exempel på hur ERUF stödjer forskning och



EU:S STRATEGISKA RAPPORT TOPPEN PÅ ISBERGET

Medlemsstaternas nationella rapporter är en stor ansträngning för att göra programförvaltning och genomförande mer transparent. De 27 medlemsstaterna har:

- ▶ Lämnat mer än 2000 rapportsidor med sammanfattningar, åtföljda av mer än 1 600 bilagesidor. Den genomsnittliga rapporten är på 75 sidor.
- ▶ Skickat rapporter på EU:s 22 officiella språk, ofta med engelska översättningar av den fullständiga rapporten eller av en sammanfattning.
- ▶ Identifierat nästan 270 exempel på god praxis inom områdena smart och hållbar tillväxt för alla.
- ▶ Sex medlemsstater presenterade sina rapporter tidigt under 2013 för sina samarbetspartners och deras presentationer finns tillgängliga online.

Varje nationell rapport ger en djupgående betraktelse av de ekonomiska och nationella institutionella specificiteterna och fler detaljer om framstegen mot programmålen. Kommissionen har samlat ihop de 27 nationella rapporterna online och använt innehållet till att förbereda sin sammanfattningsrapport.



innovation, riktar tillgång till finansiering för små och medelstora företag och även mer omfattande stödjer energieffektiva program och hållbar utveckling.

Anekdotiska bevis på EU-bidragens roll finns också i projekt-exemplen, medan data från huvudindikatorer och stödmottagare för första gången ger sammanlagda bevis på resultat.

Med fyra ytterligare år med data innan programmen avslutas år 2015, har investeringar under Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska socialfonden redan nu lett till framsteg och förbättring för många medborgare. Men med tanke på investeringsvolymen och förseningar i att avsluta projekt, kan man förvänta sig mycket mer. De program som inte använder de frivilliga huvudindikatorerna när de är relevanta kommer att få en ny chans i den årliga rapporten för 2012 att bättre återspegla sina resultat.

UPPNÅENDE AV RESULTAT

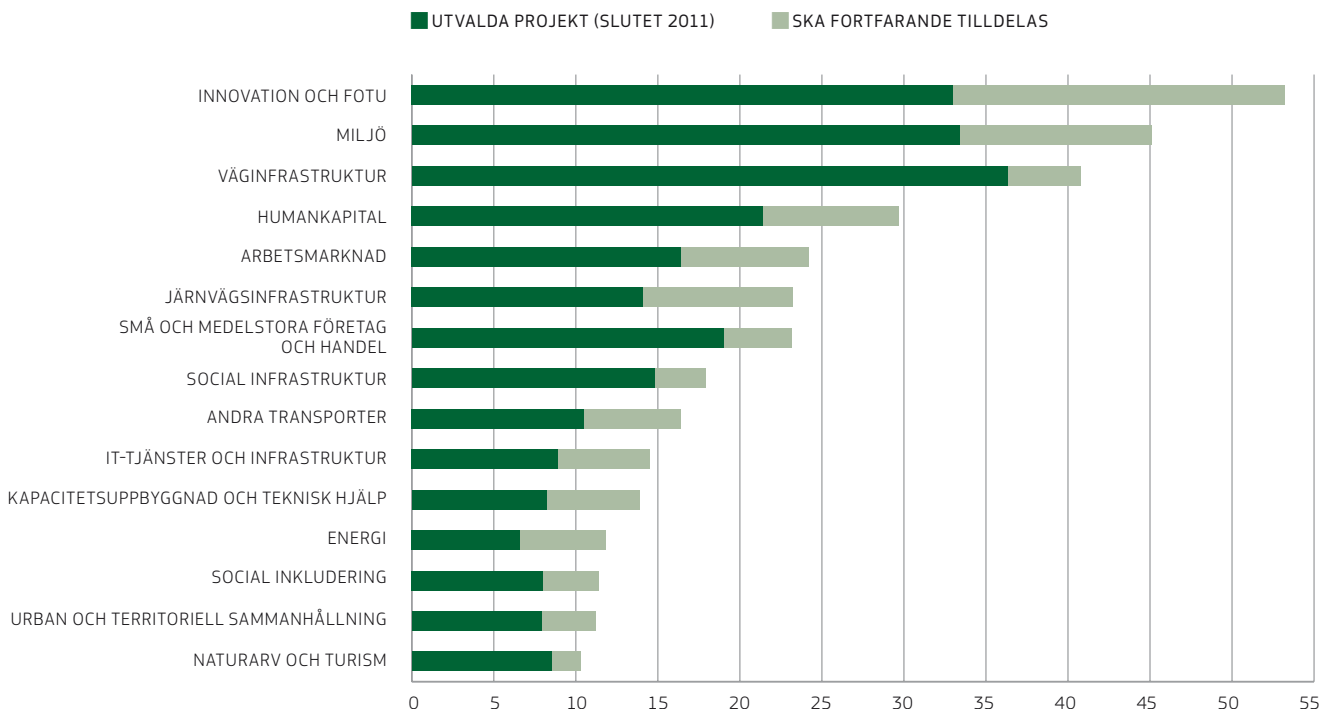
De utmärkande "stora siffrorna" som baserats på de nationella rapporterna för aktivitet och utfall så här långt inkluderar följande:

- ▶ Innovation och små företag får en förstärkning från ERUF-investeringar:
 - ▶ **53 240** stödda FoTU-projekt;
 - ▶ **16 000 företagsforskningsprojekt** fick investeringar;
 - ▶ **53 160 nyetableringar** har stötts.
- ▶ Under ERUF **skapades nästan 400 000 arbeten** (hälften av dem under 2010-2011) inklusive 15 600 forskningsarbeten och 167 000 arbeten i små och medelstora företag.
- ▶ **Ytterligare 1,9 miljoner** människor har nu tillgång till **bredbandsnätverk** finansierade av ERUF.
- ▶ **2,6 miljoner fler** människor har tillgång till vattenförsörjning av EU-standard och **5,7 miljoner fler** betjänas av reningsverk (huvudsakligen med bidrag från Sammanhållningsfonden).

- ▶ **460 km med TEN-T vägar och 334 km med TEN-T järnväg har slutförts** förutom andra väg- och järnvägsprojekt (huvudsakligen CF).
- ▶ **2,4 miljoner människor** med bidrag från den Europeiska socialfonden hittade ett nytt jobb inom 6 månader (från EG:s utvärderingsstudie).
- ▶ Under ESF steg antalet människor som stöddes årligen, under alla politiska mål, från **10 miljoner årligen före 2010 till ungefär 15 miljoner varje år därefter**.

Dessa siffror är främst baserade på avslutade projekt under perioden 2007-2011 (fem medlemsstater lämnade uppgifter till juni 2012). Fler detaljer från medlemsstater finns publicerade i arbetsdokumenten och de 13 tematiska faktablad online.

Översikt över EU-bidrag efter mål – utvalda projekt och bidrag som fortfarande ska tilldelas (2007-2011)



Mäta framsteg

Den här rapporten ger den första möjligheten, under en programperiod, att utvärdera interimutveckling genom att lämna utfall och resultat. Sådana data har aldrig tidigare funnits tillgängliga för kommissionen på ett sådant sätt att de kunde analyseras och presenteras.

Om man ser över data om utfall, utgifter och projekturval, så får vi en tydligare bild av leveransframstegen, även om den ännu inte är perfekt. Projekturval och utgifter följer inte identiska mönster i de olika medlemsstaterna. En del program har valt alla projekt men har en låg grad av utgifter. Andra ska fortfarande välja en mängd projekt men uppvisar en hög grad av utgifter.

Även om man inte kan förvänta sig identiska mönster (blandningen av investeringar, urvalskriterier och institutionell kapacitet skiljer sig) så pekar det mot att man bör vara försiktig. Enbart projekturval är ingen garanti för finansiellt genomförande eller för att rätt utfall och resultat levereras som kommer att leda till tillväxt och sysselsättning.

I rapporten identifierar kommissionen de investeringsområden där åtgärder måste vidtas för att påskynda urvalet och genomförandet av samfinansierade projekt under 2007-2013 för att tillgodose de fastställda målen. I olika grupper av medlemsstater i nyckelstrategiska sektorer finns det tydliga förseningar, vad gäller till exempel forskning och innovation, IKT-investeringar, järnväg, förnybar energi och kapacitetsuppbyggnad. I en del fall går långsam utveckling i vissa teman hand i hand med snabb utveckling i andra. Detta pekar på att de ursprungliga strategierna och målen inte kommer att respekteras om det inte korrigeras.

Utrymme för förbättring

Kommissionen poängterar två huvudbudskap i sina slutsatser.

Medlemsstaterna måste tydligt fokusera på att leverera aktuella program. Det är för mycket som står på spel. Mer än 50% av de tillgängliga bidragen måste fortfarande göras anspråk på baserat på investeringsaktiviteten i den verkliga ekonomin. Kommissionen kommer att arbeta med medlemsstater och beakta omprogrammering där detta kommer att hjälpa till att bidra till tillväxt och sysselsättning.

Rapporten poängterar också relevansen av de djupgående reformer som nyligen förhandlats mellan Europaparlamentet och EU:s regeringar om en sammanhållningspolitik från

”Den här rapporten ger en ovärderlig ögonblicksbild av en politik som levererar över de flesta av EU:s prioriteringar och investerar i tillväxt när den behövs absolut mest. Vi stöder ny innovativ verksamhet och skapar bra hållbara jobb för framtiden genom att förse avlägsna regioner med bredband, ta tag i kunskapsflykten och bygga vitala transportlänkar för att bidra till regionernas konkurrenskraft. Politiken har också visat sig vara mycket flexibel genom att svara på krisen och anpassa sig till människors och deras samhällens förändrade behov.

Men vi måste också lära oss en del läxor: resultaten är ibland ojämna och medlemsstaterna måste påskynda sina ansträngningar att använda EU-resurser. När vi ser framåt mot den nya programperioden förväntar vi oss att medlemsstater och regioner ska fokusera politiken ännu mer på de resultat och prioriteringar som kommer att ha den största påverkan.”

Johannes Hahn – Ledamot av Europeiska kommissionen med ansvar för regionalpolitik

2014-2020, inklusive en mer strategisk koncentration av resurser på nyckelprioriteringar och mer fokus på resultat och utvärdering.

Den sammanfattande rapporten, som ges i sammanfattad form i följande artikel, gav ytterligare oberoende analytiskt material som stöd för kommissionens analys av de nationella strategiska rapporterna.

Den strategiska rapporten kommer nu att vara föremål för debatt med relevanta EU-institutioner.

► MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/strategic_report_en.cfm



EU:s sammanhållningspolitik har bidragit till att The Lizard, Storbritanniens sydligaste punkt, har fått tillgång till supersnabbt fiberoptiskt bredband. Det av Eruf finansierade projektet Superfast Cornwall är en av flera framgångsrika projektfallsstudier som fanns med i EU:s strategiska rapport om genomförandet av programmen inom sammanhållningspolitiken 2007-2013 (se även artikeln på sidorna 10-13).

► EN OBEROENDE SYN PÅ SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN, 2007-2011

Initierade och evidensbaserade beslut bör utgöra grunden för alla beslutsprocesser. Av den anledningen tar Kommissionen varmt emot expertutvärderingsnätverkets senaste rapport om resultatet av sammanhållningspolitiken i alla 27 medlemsstater.

Varje år ombeds en grupp oberoende utvärderingsexperter att granska de resultat som alla medlemsstater rapporterar om genomförandet av de program som samfinansieras av Eruf (Europeiska regionala utvecklingsfonden) och Sammanhållningsfonden. Denna sammanfattande rapport är en

aktualisering av rapporten som framställdes i början av 2012 och sammanfattar utvecklingen under programmen 2007-2013 till och med slutet av 2011.

► MER INFORMATION

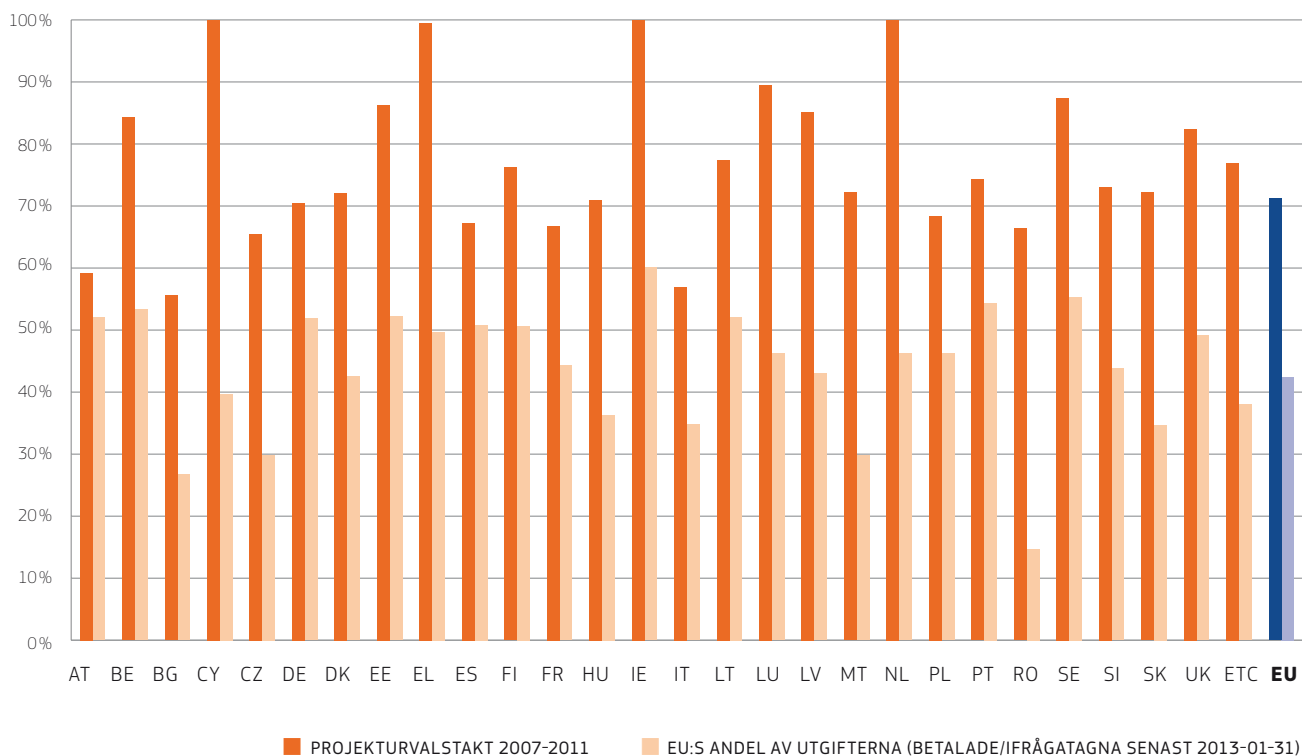
Expertutvärderingsnätverket 2012

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2012_evalnet_fei_synthesis_final.pdf

Finansieringstekniska instrument

http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/2007/jjj/doc/pdf/cocof_guidance_note3_en.pdf

ALLA EU-MEDEL – PROJEKTURVAL (2007–2011) JÄMFÖRT MED DEKLARERADE BETALNINGAR (2007–2013)



I sammanfattningsrapporten 2012 betonas sex huvudområden:

1 ►SOCIOEKONOMISK SITUATION

I rapporten betonas den kritiska situation inom vilka programmen genomförs och det dåliga ekonomiska resultatet i de flesta länderna i Europa (med undantag av de baltiska staterna, Polen och Slovakien). Prognosen för 2013 förutser bara en svag förbättring, eftersom de offentliga finanserna fortsatt kommer att vara svaga och påverkas av de åtstramningsprogram som har införts i många länder. Detta scenario kommer sannolikt att utgöra ett hinder för den utgiftstakt som har planerats under den återstående perioden.

2 ►DET EKONOMISKA STÖDETS SKALA

Eruf och Sammanhållningsfonden uppgick sammantaget till 270 miljarder euro under perioden 2007-2013, vilket motsvarar i genomsnitt 0,3% av EU:s BNP per år, men över en tredjedel (37,7%) av staternas kapitalutgifter årligen i EU-12⁽¹⁾-länder. Dessa siffror visar hur viktigt EU:s stöd är för utvecklingsanslagen i EU-12-länderna. Men rapporten visar att mindre än hälften av de totalt tillgängliga medlen har tagits upp av medlemsstaterna. Detta gör att det finns tvivel om att vissa medlemsstater kan dra nytta av de belopp som är tillgängliga under de följande tre åren, och i rapporten varnas det om risken för att vissa länder kan förlora resurser⁽²⁾. EU har som reaktion på de svårigheter vissa medlemsstater upplever godkänt att den nationella samfinansieringen minskas samtidigt som beloppen från EU hålls på en stabil nivå.

(1) EU-12-länder: Bulgarien, Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern.

(2) Bulgarien, Italien och Rumänien.

3 ▶ ÄNDRAD SAMMANSÄTTNING AV INVESTERINGAR

I rapporten noteras en tydlig förändring av fördelningen av stödet, som uppgår till omkring 10% av det totalt tillgängliga stödet. Den här förändringen måste tolkas med medvetenhet om försämringen av den ekonomiska situationen i de flesta medlemsstaterna. En tendens som påpekas i rapporten är att stödet styrs om från åtgärder som stöd till företag och områden med begränsad förmåga till samfinansiering (t.ex. lokala myndigheter) till åtgärder som inte påverkas lika mycket av krisen. I EU-12-medlemsstaterna tilldelas därför huvuddelen av stödet till investeringar i transportnätverk och miljöinfrastruktur, medan tendensen i EU-15⁽³⁾-länderna har varit mot forskning och teknisk utveckling inom infrastruktur och innovation, samt företagsinvesteringar och miljöinfrastruktur. En åtgärd för att hjälpa små och medelstora företag att klara av finanskrisen har varit att införa finansieringstekniska instrument: återbetalningspliktiga investeringar riktade mot företag.

4 ▶ EKONOMISKA FRAMSTEG MOT ATT GENOMFÖRA PROGRAM FÖR SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN

Betalningar till medlemsstaterna pekas i rapporten ut som den mest tillförlitliga datakällan som kan ge information om takten för genomförandet av programmet. I jämförelse med den föregående programperioden, 2000–2006, omnämns i sammanfattningsrapporten en tydlig försening av Erufs utbetalningar till EU-15-länderna: Utbetalningarna under den aktuella programperioden uppgick till 46% av den överenskomna budgeten, men utbetalningarna i samma fas under den föregående perioden var 10% högre. I absoluta tal innebär detta en minskning med 10,8 miljarder euro. Utbetalningstakten var högre i EU-12-medlemsstaterna (49%) än i EU-15-medlemsstaterna (45%), trots att de tidigare nämnda länderna har mindre erfarenhet av att hantera strukturfonder. Rapporten visar även att den största anledningen till förseningen var att programarbetet gick trögt i början av perioden. Det oaktat har dåliga ekonomiska villkor, problem med offentliga upphandlingar och administrativa förseningar lagt ytterligare hinder i vägen för det påföljande genomförandet.

(3) EU-15-länder: Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland och Österrike.

(4) Det finns vissa skillnader i de data som rapporteras i Europeiska kommissionens strategiska rapport och de nationella strategiska rapporterna. Det beror på att uppgifterna i de nationella strategiska rapporterna aktualiserades för vissa medlemsstater.

5 ▶ RESULTAT

Takten för genomförda projekt ökade markant under 2011, noteras det i rapporten. Men bedömningen av programmets resultat och insatser försvåras av två faktorer: det begränsade antalet program som har slutförts, vilket minskar beläggen för påtagliga resultat, och den bristfälliga information som meddelas i de årliga genomföranderapporterna. Vissa slutsatser kan dras: program i konkurrenskraftsregioner är närmare att slutföras jämfört med program i konvergensregioner; antalet nya jobb (383 000 heltider) och stödet till nya företag (53 000) har ökat påtagligt, vilket visar att genomförandet går snabbare; projekt till stöd för företag har varit inriktade mot forskning/utveckling och nyetablering, 148 500 investeringsprojekt har genomförts av små och medelstora företag, 14 700 forskningssamarbeten mellan forskare och industri har finansierats och nästan 15 000 arbetstillfällen som är relaterade till forskning och utveckling har skapats⁽⁴⁾.

6 ▶ UTVÄRDERINGAR UTFÖRDA AV MEDLEMSSTATER

Det genomsnittliga antalet utvärderingar har varit nästan ett per program, men variationerna är stora i olika medlemsstater. De flesta av utvärderingarna (83%) fokuserades på programgenomförande och bedömning av procedurer, och i huvudsak har kvalitativa metoder varit gängse (53% jämfört med 11% för kvantitativa metoder). Utvärderingarna tyder på positiva resultat i fråga om forskning/utveckling och åtgärder för innovation, i synnerhet beträffande nätkommunikation och samarbete, men även stöd till företag. Likaledes har utvärderingar av lokala utvecklingsinsatser visat att de främjar samarbete mellan olika myndighetsnivåer och gör lokala myndigheter mer delaktiga. Tyvärr visar rapporten att bruket av utvärderingsresultatet visar en tendens att förbli till övervägande del informellt och avskilt från beslutsprocesserna. Det är bara de baltiska staterna som har inrättat formella metoder för att se till att övervaknings- och utvärderingssystemet ger återkoppling till beslutsfattandet.

En slutrapport från expertnätverket om perioden 2007–2013 väntas komma sent under 2013. Rapporter som dessa hjälper Kommissionen att uppfylla Europeiska rådets och Europaparlamentets förväntningar om att få årsrapporter om resultatet av sammanhållningspolitiken med början 2014. Bevisen där vinner terräng för utformningen av sammanhållningspolitiken.



Total kostnad:
12 800 000 EUR
EU-bidrag:
9 800 000 EUR

ZAGREB, KROATIEN

CENTRALSTATIONEN I ZAGREB

STOR UPPGRADERING SOM INTERNATIONELL KNUTPUNKT

Kroatiens huvudstad Zagreb är en viktig knutpunkt i det transeuropeiska nätet (TEN). Kroatien är en bro mellan norr och söder, och dess järnväg förbinder Centraleuropa – via Salzburg, Zagreb och Belgrad – med Thessaloniki i Grekland (TEN-korridor X). En annan TEN-korridor förbinder Budapest – via Zagreb – med hamnstaden Rijeka och är en av Kroatiens viktigaste järnvägskorridorer.

Signalsystemet på ruten är över 70 år gammalt och i dåligt skick, och tåghastigheten på Zagrebs centralstation har därför begränsats till 30 km/h.

Ett förnyelseprojekt med stöd från EU har inletts i syfte att renovera och förnya signal- och blockeringsinfrastrukturen på området kring Zagrebs största järnvägsstation. Detta arbete måste utföras innan några ytterligare renoveringar kan göras av spår eller plattformar.

Renoveringsarbetet bidrar till att säkerställa att tågtrafiken kan flöda fritt genom stationen i Zagreb. Dessutom förbättras säkerheten och tillförlitligheten hos signal- och blockeringsutrustningen, samtidigt som underhållskostnaderna reduceras. Den tillåtna tåghastigheten ökas och stationens kapacitet förbättras rent allmänt.

När projektet är genomfört kommer man att kunna ta bort de strikta hastighetsbegränsningarna, vilka i nuläget orsakar en stor flaskhals för den internationella tågtrafiken genom

stationen. Förnyelseprojektet genererar omedelbara fördelar för de 50 000 pendlare som varje dag färdas med järnväg i den kroatiska huvudstaden.

Projektet bidrar till att förbättra linje- och hastighetskapaciteten, vilket gynnar tillväxten i den nationella och internationella passagerar- och godstrafiken (46 procent av Kroatiens järnvägsfrakt är exportorienterad).

Som en del av uppgraderingen moderniseras också gränssnitten till befintliga system på närliggande stationer och linjesektioner, och denna uppgradering kommer att bana väg för en rad projekt för att renovera järnvägsinfrastrukturen och korridorerna i Kroatien. Arbetet ska vara slutfört i slutet av 2013.

Zrinka Ivanović Kelemen från Croatian Railways Infrastructure (den kroatiska järnvägsinfrastrukturen) kommenterade: "Kroatiens järnvägstransportsystem är en viktig bro i det internationella järnvägsnätet och har också avgörande betydelse för att sammanbinda landets bördiga jordbruksregioner med de stora industri- och konsumentcentren i centrala Kroatien. Det viktiga förnyelsearbetet på Zagrebs järnvägsstation kommer att öppna för ytterligare moderniseringsarbete i nätet, vilket är mycket gynnsamt för Kroatiens ekonomi."

MER INFORMATION

www.hzinfra.hr/homepage

►ROKUA GEOPARK GER ETT UPPSVING ÅT TURISM OCH LÄRANDE

Rokua Geopark i norra Finland tar oss tillbaka till istiden. Här finns en unik kombination av geologi, natur, kultur och information om livet uppe i det kylslagna norr.

Rokua Geopark ligger endast 200 km från polcirkeln och är världens nordligast belägna geopark. På senare år har den ovanliga geologin lockat ett allt växande antal besökare från hela världen.

Sedan 2010 har parken ingått i ett globalt nätverk av 91 geoparker, av vilka hälften ligger i Europa, däribland en på Island och två i Norge. Det europeiska nätverket av geoparker består av 54 europeiska territorier som samarbetar för att bevara och stärka det geologiska arvet genom integrerad och hållbar utveckling.

Det de har gemensamt är möjligheten att sprida kunskap och bästa praxis när det gäller undervisning i naturvetenskapliga ämnen, bevarande av det geologiska arvet och främjande av hållbar geologisk turism.

Sedan geoparken grundades år 2010 har man genomfört olika projekt, med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, som syftat till att bidra till att utveckla parkens fulla potential. Bland annat kan nämnas projekt för att stärka geoparkens onlinenärvaro, varumärke och marknadsföring. I den senaste projektrundan, som pågår till slutet av 2013, ingår ett projekt för att organisera och finjustera geoparkens verksamhet, bland annat genom att ta fram nytt utbildnings- och informationsmaterial.



Total kostnad:
522 350 EUR
EU-bidrag:
261 175 EUR

Rokua Geopark utgörs av en 1 326 km² stor yta, och i geoparken ingår även Roukas mindre nationalpark, som grundades 1956. Utmärkande för Rokua-området är de dramatiska landformationerna, till exempel israndsbildningarna från istiden. Vandringsleder och skidspår går kors och tvärs i hela parken.

Många besökare kommer hit för att få se naturens underverk, och i informationscentret finns en utställning som beskriver hur geoparksområdet bildades. Här finns också presentationer av geologi, människornas historia, naturen och rådande förhållanden.

”Etableringen av parken har inneburit ett stort uppsving för turismen i området”, säger Vesa Krökki, som är projektledare och direktör för Rokua Geopark. ”Det fanns visserligen ett intresse för parken redan tidigare men nu kommer fler besökare från hela världen, utöver de traditionella besökarna från Finland, Tyskland och Sverige.”

►MER INFORMATION
www.rokuageopark.fi

▶ SPODNJEPOSAVSKA, SLOVENIEN

▶ PROJEKT FÖR ATT ÖKA ENERGIEFFEKTIVITETEN I ETT SLOVENSKT SJUKHUS

Total kostnad:
2 041 000 EUR
EU-bidrag:
1 183 000 EUR



Det allmänna sjukhuset i Brežice i östra Slovenien byggdes år 1872 och är ett av landets äldsta sjukhus. Sjukhuset har 300 anställda och en kapacitet på fler än 150 sjukhusplatser och man erbjuder ett komplett utbud av sjukvårdstjänster för ett regionalsamhälle på över 70 000 personer. Som en del av regeringens krispaket har sjukhuset genomgått ett omfattande kostnadsbesparingsprogram med fokus på energieffektivitet.

Med stöd från EU:s sammanhållningsfond har sjukhuskomplexets sex huvudbyggnader genomgått omfattande renoveringar för att öka energieffektiviteten.

Som en del av förbättringsprogrammet på 2 miljoner euro har innertak, fasader, väggar och golv värmeisolerats och yttertaken har förbättrats. Alla dörrar och fönster har bytts ut och energibesparande glödlampor har satts upp överallt.

Ett nytt luftkonditioneringssystem för kylning och ventilation har installerats i operationssalarna, och varmvattnet fås nu via ett solvärmesystem.

En del av sjukhusets energiförsörjning kommer nu från förnybara energikällor, främst solenergi, tillsammans med värmepumpar som har installerats för att utvinna energi ur grundvattnet.

Uppgraderingarna som gjorts via energiprogrammet har, tillsammans med tidigare insatser som att byta ut värmepannan (2006) och renovera köket (2008), gjort stor skillnad. Renoveringarna har lett till att den totala energiförbrukningen minskat med 41 procent jämfört med 2005. De totala energikostnaderna har minskat med 14 procent och utgör nu endast 1,44% av sjukhusets totala driftskostnad.

Dessutom har sjukhuset sänkt sina koldioxidutsläpp med 27 procent och vattenförbrukningen har minskat med 11%.

Förutom den lägre energiförbrukningen har sjukhuset nu också en mer tillförlitlig energiförsörjning som säkerställer avbrottsfri drift och har dessutom minimerat de negativa effekterna på miljön.

Man har infört ett centralt energikontrollsystem, genom vilket sjukhuset hela tiden kan överblicka energianvändningen och energiprestandan.

”Investeringen i energibesparande åtgärder och förnybara energikällor har omvandlat vårt sjukhuskomplex till en helt och hållet ’miljövänlig’ institution. Dessutom har våra driftkostnader blivit avsevärt mycket lägre”, sade Drazen Levojevic vid det allmänna sjukhuset i Brežice.

▶ MER INFORMATION
www.sb-brežice.si

▶ NYHETER

[I KORTHET]

KONTAKT VIA YAMMER- NÄTVERKET

Har du någon gång önskat att det fanns ett effektivare sätt att samarbeta med kolleger och andra samarbetspartner än långa möten och oändliga e-postdiskussioner? Skulle du göra ett bättre jobb om du fick utbyta erfarenheter med personer med likartade erfarenheter?

RegioNetwork är ett online-användarforum för yrkespersoner som arbetar med EU:s regional- och stadspolitik. Deltagandet är kostnadsfritt och ger tillgång till ett brett urval av funktioner som kan hjälpa dig i ditt arbete. Du kan:

- ▶ använda grupper för att samarbeta och uppnå specifika mål,
- ▶ enkelt söka efter och filtrera information och konversationer som är relevanta för dig,
- ▶ dela med dig av dina resultat och få kontakt med andra yrkesutövare som har liknande intressen,
- ▶ prova olika åsikter eller alternativ genom att anordna en opinionsundersökning.



Exempel på regional- och stadspolitiska yrkesutövare som redan använder RegioNetwork är kommunikationspersonalen vid förvaltningsmyndigheterna och de utvärderare som utvärderar de operativa programmens effekter.

Gå med i RegioNetwork redan i dag!

▶MER INFORMATION
<https://www.yammer.com/regionetwork>



FOTOTÄVLINGEN EUROPA I MIN REGION

Vi vill höra – och se – hur EU-investeringarna används där du befinner dig, samt uppmärksamma projekt som verkligen gör skillnad för lokalsamhällena.

Allt du behöver göra är att ta ett foto av ett EU-finansierat projekt som du känner till eller har sett. EU-flaggan och tavlan eller planschen med finansieringsinformation ska finnas någonstans på bilden.

Dela sedan bilderna här, så har du en chans att vinna 1000 euro för digital fotoutrustning och en resa för två till Bryssel i oktober 2013. Vi behöver få ditt bidrag senast kl. 12:00 CET den 23 augusti 2013.

I årets upplaga av fototävlingen Europa i min region välkomnar vi foton av alla projekt som mottagit EU-medel, inte bara sådana som delfinansierats av Eruf eller Sammanhållningsfonden utan även projekt som fått stöd från andra EU-fonder.

Visste du att tusentals projekt i hela Europa varje år mottar regionalstöd från EU? Det kan röra sig om allt från förbättrad kollektivtrafik till miljövänligare energianvändning eller stödprogram till små företag. Läs mer om EU:s regionalpolitik och EU-medel.

▶MER INFORMATION

https://www.facebook.com/pages/Europe-in-my-Region-Community/243923382392812?sk=app_386310531430573



Máire Geoghegan-Quinn, kommissionsledamoten för forskning, innovation och vetenskap, talade på WIRE-evenemanget (Week of Innovative Regions Europe) i Cork, Irland.

VECKAN FÖR INNOVATIVA REGIONER I EUROPA

Den fjärde upplagan av WIRE gick av stapeln den 5-7 juni vid University College Cork, i Cork, Irland. Evenemanget anordnades av Enterprise Ireland och Europeiska kommissionen, med stöd från det sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling, och fokuserade på regionerna och deras ledande roll i ekonomin. Den högprofilerade konferensen genomfördes under ledning av det irländska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd och sammanförde 500 delegater från 20 länder. Fokus för konferensen låg på de regionala aspekterna av EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020.

Ett av evenemangets höjdpunkter var då den europeiska kommissionsledamoten för forskning, innovation och vetenskap, Máire Geoghegan-Quinn, tillkännagav de nio vinnarna av det europeiska priset för innovation inom offentlig förvaltning (European Prize for Innovation in Public Administration), vilket uppmärksammar de mest innovativa och framåtblickande offentliga initiativen. Vinnarna kom från Kroatien, Spanien, Portugal, Slovakien, Sverige, Finland, Storbritannien och Nederländerna. "De här initiativen bevisar att innovation inte bara förekommer inom affärsvärlden utan att även den offentliga sektorn, som i genomsnitt står för hälften av EU:s BNP, bejakar förändringar", sade kommissionsledamoten.

►MER INFORMATION
<http://wire2013.eu/>

DEN ANDRA UPPLAGAN AV EUROPEISKA SAMARBETS- DAGEN: MEDVERKA DU OCKSÅ!



EUROPEAN COOPERATION DAY
Sharing borders, growing closer

Förra året nådde Europeiska samarbetsdagen ut till tusentals européer, vilka deltog i något av de 281 lokala evenemangen i 36 länder. Mot bakgrund av dessa framgångar kommer kampanjen även att köras i år. Under samordning av INTERACT-programmet och med stöd från Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och Regionkommittén, är alla samarbetsprogram inbjudna att delta i firandet av personer som arbetar tillsammans över nationsgränserna. Via de lokala evenemangen kommer programmen att visa upp de bästa projektresultaten för den aktuella programperioden på ett roligt och lättillgängligt sätt som låter vanliga medborgare medverka i territoriellt samarbete. I år kan vi se fram emot europeiska filmfestivaler, universitetstävlingar, musik, avsmakningsevenemang och mycket annat! Kampanjens viktigaste dag är 21 september 2013, men evenemang kommer att anordnas under hela september månad. Följ gärna kampanjen på Facebook, Twitter eller den särskilda kampanjwebbplatsen.

►MER INFORMATION
www.ecday.eu

▶ OPEN DAYS 2013

EUROPAS REGIONER OCH STÄDER PÅ VÄG MOT 2020

OPEN DAYS anordnas varje år av generaldirektoratet för regional- och stadspolitik tillsammans med Regionkommittén. I år kommer det framgångsrika evenemanget att genomföras den 7-10 oktober under parollen "Europas regioner och städer på väg mot 2020".

Andra prioriteringar, andra teman

Under 2014-2020 kommer sammanhållningspolitiken att behöva ta itu med de utmaningar som den rådande ekonomiska situationen genererar och samtidigt tillgodose prioriteringarna i Europa 2020-strategin. Den måste i högre utsträckning utnyttja styrkorna hos EU:s regioner och städer och rikta investeringarna mot tillväxtfrämjande projekt på ett sätt som är hållbart på längre sikt. För att belysa behovet av en sådan förändring och ge en nytändning inför den kommande programperioden, kretsar OPEN DAYS 2013 kring följande tre teman:

- ▶ hantera förändringar 2014-2020;
- ▶ synergier och samarbete;
- ▶ utmaningar och lösningar.

Workshopar/debatter: organisatörer och innehåll

Ett hundra workshopar/debatter och två associerade evenemang kommer att anordnas i Bryssel av kommissionen, regionskommittén, 200 regioner som grupperats i 25 regionala partnerskap samt andra partner. Dessutom förväntas cirka 400 lokala evenemang genomföras mellan september och november i hela Europa.

- ▶ **Hantera förändringar 2014-2020:** Sessionerna som behandlar denna fråga kommer huvudsakligen att anordnas av kommissionens experter. Här avhandlas bland annat nyheterna för programperioden 2014-2020, till exempel resultatramen och de gemensamma handlingsplanerna.



I oktober varje år samlas cirka 6000 deltagare till OPEN DAYS och dess 100 workshopar, debatter, utställningar och nätverksevenemang.

- ▶ **Synergier och samarbete:** Workshopar/debatter för att hitta sätt att säkerställa synergier mellan EU-politik, nationell och regional politik och finansiering.
- ▶ **Utmaningar och lösningar:** Sessionerna under detta, det populäraste av de tre temana, kommer att ägnas åt utbyte av idéer om praktiska lösningar på gemensamma regionala och urbana utmaningar, till exempel *ungdomsarbetslöshet*, *demografisk förändring* och *mobilitet*.

Särskilda associerade evenemang relaterade till det tredje temat kommer att gå utanför EU:s gränser och fokusera på regionalpolitiskt samarbete mellan EU och globala ekonomier. Exempel på sådana evenemang är det "åttonde seminariet på hög nivå om regionalpolitiskt samarbete mellan EU och Kina" och "EU:s och Japans programutbyte om hållbar stadsutveckling".

OPEN DAYS University och Master Class-programmet

OPEN DAYS University, som anordnas av kommissionen och Regional Studies Association, presenterar ny forskning om regional och urban utveckling. Här kan akademiker och



yrkesutövare utbyta åsikter och prova nya akademiska idéer. Åtta University-workshopar kommer att centreras kring den tredje tematiska prioriteringen och ägnas åt ämnen som urbana frågor, styrning och innovationspolitiska åtgärder.

En av höjdpunkterna på OPEN DAYS 2013 blir *Master Class-programmet*, som nu genomförs för första gången. Här samlas upp till 75 studenter och forskare som är i början av sina karriärer inom regionalpolitik från EU-länder och länder utanför EU. För dem anordnas ett särskilt program med välrenommerade akademiker. Alla OPEN DAYS-deltagare kan anmäla sig till öppningssessionen, som anger huvudragen för och resultatet av den nya politiska reformen och dess framtid efter 2020.

Utställningen "100 EUrban solutions"

En utställning vid namn "100 EUrban solutions" är planerad och kommer att äga rum i Regionkommitténs lokaler och också vid ett antal regionala partners kontor. Det kommer också att finnas en utomhusdel som sammanbinder dessa. Utställningen anordnas av generaldirektoratet för regional- och stadspolitik och kommer att ge prov på inspirerande stadsutvecklingsprojekt från hela EU. Läs mer om

PRAKTISK INFORMATION

ONLINEREGISTRERINGEN ÖPPNAS
den 8 juli 2013

KONTAKT

Europeiska kommissionen – regio-opensdays@ec.europa.eu
Regionkommittén – opensdays@cor.europa.eu

FÖLJ OSS PÅ SOCIALA MEDIER

På Twitter, följ [@EU_Regional](https://twitter.com/EU_Regional) och [@EU_CoR](https://twitter.com/EU_CoR) med hashtaggen [#euopensdays](https://twitter.com/hashtag/euopensdays)
Flickr: <http://www.flickr.com/photos/opensdays/>

utställningen på den särskilda utställningswebbplatsen som lanseras i mitten av 2013.

► MER INFORMATION

Webbplatsen för OPEN DAYS 2013:
www.opensdays.europa.eu
Regional Studies Association:
<http://www.regionalstudies.org/news/article/open-days-2013>

▶ SÄKERSTÄLLA ATT EU-MEDLEN SPENDERAS PÅ RÄTT SÄTT

EN TITT PÅ KONTROLLPROCESSEN



Sammanhållningspolitiken utgör nästan en tredjedel av EU:s budget – ungefär 350 miljarder euro under perioden 2007-2013. Av denna summa är regionalpolitiken den största bidragsgivaren. För att säkerställa att medlen används på rätt sätt har Europeiska kommissionen och de nationella myndigheterna en gemensam kontrollprocess som på senare år uppnått betydelsefulla resultat.

En av nyckelfaktorerna för sammanhållningspolitikens framgångar är det decentraliserade tillvägagångssättet och tilliten till projektledning på regional och lokal nivå, där den ofta är som effektivast.

Även om detta tillvägagångssätt bidrar till att hjälpa medlemsstaterna att tillhandahålla EU-stödet på ett effektivt sätt och minska de regionala och sociala olikheterna, gör det att antalet involverade organ ökar och kontrollkedjan blir längre. Som en konsekvens har man tillsatt effektiva kontrollsystem som hela tiden övervakas.

Revisionsgrupperna på nationell nivå men också på EU-nivå övervakar utgiftsprogrammen och ser till att pengarna spenderas på ett sätt som överensstämmer med reglerna.

Delat ansvar

De sammanhållningspolitiska medlen hanteras i partnerskap mellan kommissionen och de 27 medlemsstaterna enligt ett system som kallas "delat förvaltning". Förvaltningen och kontrollen av att pengarna används på rätt sätt delas mellan de två parterna.

Vad som är viktigt med de sammanhållningspolitiska medlen är att de är decentraliserade och att medlemsstaterna och regionerna har mest att säga till om i fråga om hur pengarna ska användas. Det är också de som har ansvaret för att de hanteras på rätt sätt.

Nyckeln till att göra detta partnerskap så effektivt som möjligt är att kommissionens experter ger adekvat utbildning

UPPHANDLING OCH STÖDBERÄTTIGANDE – BERÄKNA ANTALET FEL I PROGRAM INOM ERUF OCH SAMMANHÅLLNINGSFONDEN

Ett fel är ett brott mot reglerna för hur de sammanhållningspolitiska medlen ska användas. Men ett fel betyder inte att medel har försvunnit, gått förlorade eller slösats bort. Ett fel betyder heller inte bedrägeri.

Fel är oftast oavsiktliga misstag medan ett bedrägeri bygger på ett avsiktligt bedrägligt handlande. Misstankar om bedrägeri har endast funnits för en mycket liten procentandel av de sammanhållningspolitiska medlen (0,26% för 2000-2006).

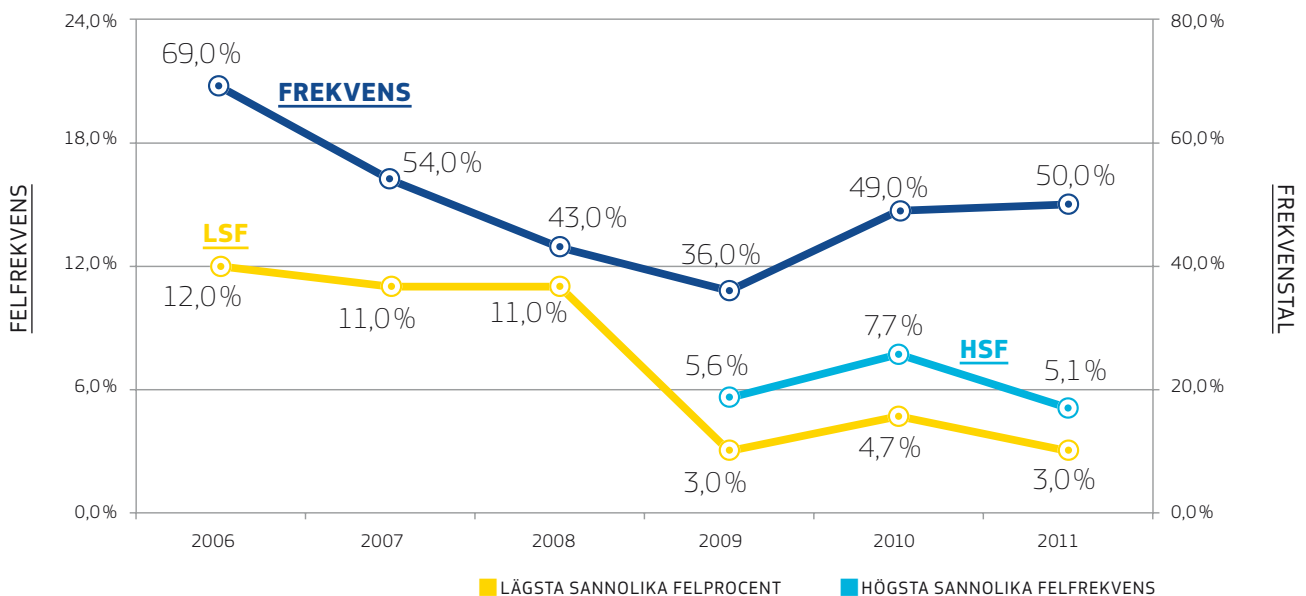
När det gäller Eruf och Sammanhållningsfonden återfinns dessa fel huvudsakligen inom områdena offentlig upphandling och stödberättigande. Enligt Europeiska revisionsrättens årsrapporter representerar den här typen av fel:

- ▶ offentlig upphandling: 44% av de kvantifierbara felen år 2011 (40% i genomsnitt 2006-2010);
- ▶ stödberättigande: 56% av de kvantifierbara felen år 2011 (60% i genomsnitt 2006-2010).

Typexempel på fel när det gäller medel från Eruf och Sammanhållningsfonden är:

- ▶ på området offentlig upphandling: inkorrekt utvärdering av anbud, upphandlingsprocess saknas eller inkorrekta upphandlingsförfaranden har använts;
- ▶ på området stödberättigande: felaktigt urval av projekt eller redovisning av icke stödberättigade kostnader, till exempel kostnader som uppstod innan projektet inkluderades i samfinansierade program ("retrospektiva projekt").

▶ Resultat för sammanhållning 2006-2011 (Eruf, Sammanhållningsfonden, ESF) enligt revisionsrättens rapporter



och vägledning för att säkerställa att alla som är involverade i finansieringsprogrammet förstår vilka regler som gäller. Det måste också finnas effektiva kontroller i syfte att upptäcka och korrigera eventuella avvikelser och identifiera försök till bedrägerier.

Inneboende risk

Eftersom programmen genomförs av många olika organisationer och innefattar ett stort antal olikartade projekt, finns det en inneboende risk för att misstag begås.

Revisions- och kontrollfunktionen är en viktig del av finansieringsprocessen och ska säkerställa att fel upptäcks så

tidigt som möjligt. När man hittar fel åtgärdas dessa för att säkerställa att EU:s budget skyddas.

Medlemsstaterna har upprättat förvaltnings- och kontrollsystem för att se till att finansieringsreglerna följs och att de politiska målen för det aktuella programmet uppnås.

År 2011 hade kommissionen lyckats reducera felfrekvensen avsevärt jämfört med föregående programperiod (2006-2008), enligt Europeiska revisionsrättens rapporter (se rutan), och arbetet för att behålla den positiva utvecklingen fortsätter. Detta har hittills varit möjligt tack vare det nära samarbetet och koordineringen med revisionsmyndigheterna för att se till att problemen upptäcks och åtgärdas i god tid redan på nationell nivå plus att man vidtagit



”Kommissionen har ansvar för genomförandet av EU:s budget. När det gäller strukturfonderna genomförs programmen enligt ett system med delad förvaltning, där kommissionen tillsammans med medlemsstaterna ska se till att EU-medlen används på ett korrekt sätt.

Varje år genomför våra 50 revisorer cirka 90 revisioner. Vi hoppas och tror att det utbildnings- och rådgivningsstöd vi erbjuder de nationella revisionsgrupperna är mycket uppskattat.

Precis som Europeiska revisionsrätten framhöll vid Homologues Groups möte i Vilnius förra året, då alla revisionsmyndigheter var samlade, visar feedback från revisionsmyndigheterna att vi har utvecklat en positiv och samarbetsfrämjande relation med våra kolleger i medlemsstaterna, så att vi tillsammans kan se till att skattebetalarnas pengar används så korrekt och effektivt som möjligt.”

Lena Andersson Pench – revisionsdirektör, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, Europeiska kommissionen



åtgärder mot de mest riskabla programmen och/eller medlemsstaterna. Dessutom har kommissionen – strikt och systematiskt – tillämpat avbrott av betalningsförfaranden och betalningsinställelser, samt vid behov finansiella korrigeringar.

En felfrekvens på noll fel är förmodligen ett realistiskt mål, som dessutom är alltför kostsamt rent administrativt att försöka uppnå. Kommissionen har dock "nolltolerans" mot felaktigheter som faktiskt upptäcks.

Revisionsobjekt väljs ut genom riskbedömning

Med 27 nationella förvaltningar (snart 28 i och med Kroatiens anslutning), hundratusentals projekt och många nivåer av regional och lokal styrning måste Europeiska kommissionens revisionsgrupp i Bryssel noggrant välja ut vilka områden de vill lägga sin tid och sina resurser på. Detta urval sker genom en riskbedömningsprocess.

I denna process, som utförs av de av kommissionens avdelningar som är involverade i strukturfonderna, identifieras de mest riskfyllda programmen och regionerna, och det är dit resurserna koncentreras. I denna process beaktas även nationella revisionsstrategier, samt medlemsstaternas kapacitet och resultat.

Som nämnts ovan har erfarenheterna visat att de flesta fel tenderar att uppstå på områdena offentlig upphandling och stödberättigande, och dessa områden får därför särskild uppmärksamhet.

Begränsade resurser

Den här urvalsprocessen är nödvändig eftersom kommissionens resurser i fråga om revision är begränsade. För enbart generaldirektoratet för regional- och stadspolitik finns det 317 operativa program under perioden 2007-2013, och generaldirektoratet har endast 50 interna revisorer som ska täcka in alla strukturfondsaktiviteter inom området regionalpolitik. Dessutom krävs det avsevärda resurser för att hantera samordning, horisontella frågor, relationerna med Europeiska revisionsrätten, rättsliga frågor, procedurer för betalningsavbrott/inställelser och ansvarsfrihetsförfarande.

Revisionsverksamheten

Eftersom finansieringsprogrammen är fleråriga (2007-2013), sker kontroller och revisioner före, under och efter det att pengar spenderas under en period av flera år.

Metoden att använda en "riskbaserad" revisionsstrategi i kombination med utbildning av nationella revisionsgrupper har visat sig vara ett effektivt och relevant tillvägagångssätt.

Mellan de övriga revisionstillfällena har fler än 160 revisioner genomförts på plats av revisorer från generaldirektoratet för regional- och stadspolitik under åren 2009-2012 för att kontrollera tillförlitligheten hos det revisionsarbete som de nationella revisionsmyndigheterna har utfört. De arbetar tillsammans med de nationella revisionsgrupperna vilket också gör att deras förståelse ökar och att kapacitet byggs upp i de relevanta revisionsmyndigheterna så att kvaliteten

på deras arbete och tillförlitligheten i deras resultat blir avsevärt mycket högre (som beskrivs senare).

Processen i sig själv bidrar också till att minska antalet fel på medellång sikt genom att stärka kompetensen på nationell nivå.

Viktiga aktörer i förvaltnings- och kontrollsystemet

Förvaltningsmyndigheten för programmet på nationell eller regional nivå är den första kontrollnivån och har huvudansvaret för att se till att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt.

Denna myndighet ska informera stödmottagarna om vad de behöver göra för att uppfylla finansieringskraven samt genomföra interna kontroller för att undersöka om de utgifter som stödmottagarna uppger stämmer.

Den har också det huvudsakliga ansvaret för att övervaka genomförandet av programmet, kontrollera dokument som till exempel listor över fakturor och rapporter som medföljer ansökningar om utbetalningar från projektansvariga samt skicka årliga rapporter om resultaten till kommissionen.

Den andra kontrollnivån i medlemsstaten är attesteringsmyndigheten, som inför kommissionen ska attestera att de utgifter som deklarerats för återbetalning är korrekta och uppfyller tillämpliga regler på gemenskapsnivå och nationell nivå.

Revisionsmyndigheten för ett operativt program ska se till att revisioner genomförs för att kontrollera att förvaltnings- och kontrollsystemet för det operativa programmet verkligen fungerar. Den ska också se till att det görs revisioner av verksamheten på basis av ett relevant urval för att bekräfta att de utgifter som rapporteras är korrekta.

På nästa nivå genomförs revisioner av EU:s organ för att undersöka att de nationella kontrollsystemen fungerar på en övergripande nivå. Arbetet på den nationella nivån är dock mycket viktigt, eftersom de övergripande kontrollerna inte kan kompensera för ineffektiva kontroller på den första nivån eller brist på kontroll före utgiftsattestering.

Modell för samordnad granskning – lita på de nationella revisionerna

Mellan 2009 och 2012 avsatte generaldirektoratet för regional- och stadspolitik avsevärda revisionsresurser till att

genomföra en revision som utvärderade tillförlitligheten hos 41 nationella revisionsmyndigheter, som ansvarar för granskningen av över 96% av finansieringen från Eruf.

Om kommissionen får reda på var de nationella förvaltnings- och kontrollsystemen är som effektivast kan man välja att lägga de relativt begränsade revisionsresurserna där de behövs mest.

Resultatet av utvärderingen blev att 51 program under 15 av dessa revisionsmyndigheters kontrollansvar befanns uppfylla de erforderliga standarderna och därmed kunde ges låg prioritet som revisionsobjekt. Till följd härav har generaldirektoratet för regional- och stadspolitik tillämpat modellen för samordnad granskning fullt ut för dessa program i enlighet med EG-förordningarna (artikel 73 i (EG) förordning nr 1083/2006).

Beslutet att förlita sig på revisionsutlåtandena från den nationella revisionsmyndigheten hindrar inte kommissionen från att i framtiden genomföra revisioner på plats för dessa program.

Generaldirektoratets revisionsprocess har utan tvekan lett till en avsevärd förbättring av revisionsmyndigheternas arbete och har därmed också i hög utsträckning sänkt kontrollrisken för de granskade revisionsmyndigheterna, vilket illustreras av de reducerade felfrekvenserna.

Dessutom har dessa revisionsrekommendationer krävt att vissa revisionsmyndigheter på ett effektivare sätt skulle täcka in specifika riskområden, till exempel offentlig upphandling, finansiella instrument och statligt stöd.

Kommissionen har försett revisionsmyndigheterna med särskilda riktlinjer, till exempel tematiskt uppbyggda kontrollistor eller revisionsramar (systemrevisioner, finansiella instrument) som ska bidra till att harmonisera revisionsmetoderna inom dessa högriskområden.

Dela interna revisionsresurser

För att utnyttja kommissionens egna revisionsresurser så effektivt som möjligt förenar man den expertis och erfarenhet som uppnåtts inom andra finansieringsområden, exempelvis sysselsättning och fiske (generaldirektoraten för sysselsättning, socialpolitik och inkludering samt GD havsfrågor och fiske), genom ett närmare samarbete.

Målet är att förstärka synergier mellan revisionsgrupperna genom att dela riskbedömning, revisionsplaner och



EXEMPEL PÅ DEN TYP AV BEDRÄGERIER SOM HAR UPPTÄCKTS I STRUKTURFONDERNA

- ▶ "Falsk deklaration eller falska dokument" – falska eller förfälskade dokument eller avsaknad av stöddokument.
- ▶ "Dubbla stödmedel" – avsiktlig begäran av stödmedel samtidigt från två fonder.
- ▶ Intressekonflikt – oredovisat ekonomiskt intresse i en verksamhet eller ett kontrakt.
- ▶ Överträdelse av bestämmelserna om offentlig upphandling – projekt som avsiktligt beviljats stöd utan att uppfylla EU:s regler och nationella bestämmelser.
- ▶ Åtgärder som inte implementerats, slutförts eller genomförts i enlighet med bestämmelserna.



resurser. Detta kommer att resultera i ett gemensamt revisionsarbete inom utvalda områden.

Vidta åtgärder – "avbrottskommittén"

När problem identifieras har kommissionen ett antal progressiva åtgärder de kan vidta för att skydda EU-medlen. Det kan vara allt från varningsbrev till betalningsinställelse och att vid behov begära finansiella korrigeringar.

Dessa övervakas varje vecka av den interna "avbrottskommittén" med avseende på frågor relaterade till generaldirektoratet för regional- och stadspolitik. Den har möjlighet att agera snabbt och följdriktigt i samtliga fall, oavsett om problemet identifierats av kommissionen eller av medlemsstaternas revisorer.

Kommittén övervakar pågående fall, tar itu med problematiska fall och ser till att beslut fattas utan dröjsmål. Den behandlar alla medlemsstater lika.

Under 2012 påverkades 136 program av kommitténs utslag, och 189 varningar eller betalningsavbrott utfärdades för dessa program. Det utfärdades 66 förhandsunderrättelser om inställelse, vilket innebar att programmen var ett steg från ett formellt beslut om betalningsinställelse. Av dessa 189 varningar eller avbrott hade 119 fall lösts före årets slut. Två beslut om inställda betalningar har fattats under 2012.

Som nämnts tidigare är den fasta hållning som tillämpats i fråga om betalningsavbrott en nyckelfaktor för att minska felfrekvensen inom regionalpolitiken.

Nya medlemsstater

Det är viktigt att ge nya medlemsstater den kompetens och kapacitet som krävs för att hantera utgifts- och revisionsaktiviteterna. Här behövs kapacitetsuppbyggnad och kommissionen har, inför Kroatiens förestående anslutning, arbetat nära de nationella revisionsgrupperna för att säkerställa att de är väl förtrogna med processerna.

2014-2020 – ett förbättrat genomförandesystem

Inför programperioden 2014-2020 vill kommissionen minska antalet involverade myndigheter. Det har föreslagits att medlemsstaterna ska få ett ännu större ansvar för att stödmedlen används på rätt sätt.

Kommissionen kommer även fortsättningsvis att lita på revisioner utförda av de bäst presterande nationella myndigheterna och koncentrera den egna revisionsverksamheten på myndigheter som presterar sämre.

Om problem identifieras kommer kommissionen fortsätta att avbryta och vid behov korrigera betalningarna samt hålla inne 10% av delbetalningarna till dess att relevanta garantier erhålls via det årliga godkännandet av programmets räkenskaper.

Dessutom kommer elektronisk datahantering på alla nivåer att minska den administrativa bördan för stödmottagarna och bidra till att antalet misstag minskar. De utökade möjligheterna att använda förenklade kostnader borde också bidra till enklare administration.

Förebyggande av bedrägerier i sammanhållningspolitiken

Det är viktigt att förvaltningsmyndigheterna tar itu med eventuella bedrägeririsker på ett korrekt sätt. Detta ska ske genom riskutvärderingar och grundliga processer för förebyggande, identifiering och korrigerande åtgärder.

Bedrägerier är av naturen dolda och hemliga och det händer att de undgår upptäckt och rapportering. I relation till de totala utgifterna är deras effekter små, och den allt högre

effektiviteten inom kontroll- och övervakningsmekanismerna håller bedrägerierna i schack. Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att ha nolltolerans mot bedrägerier.

Enligt gällande bestämmelser måste medlemsstaterna varje kvartal rapportera om avvikelser på mer än 10 000 euro av EU-medlen till Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) samt rapportera misstankar om bedrägligt handlande.

En gång om året måste medlemsstaterna också inkomma med information om de totala summorna för alla korrigeringar som gjorts under föregående år, inklusive de som ligger under tröskelvärden för rapportering till OLAF.

Bedrägeriindikatorer

Kommissionen har utarbetat en uppsättning "röda flaggor" – eller bedrägeriindikatorer – som belyser situationer där det finns risk för oegentligheter eller misstänkt bedrägliga handlingar. I denna lista finns cirka 20 typer av vanliga eller återkommande bedrägerier. Dessa är relaterade till processer för kontrakt och offentlig upphandling, arbetskraftskostnad och konsulttjänster.

Det kan till exempel handla om att dela in ett köp i flera olika delar för att undvika de obligatoriska tröskelvärdena för fri anbudsstävlan. En annan bedrägeriindikator skulle kunna vara rekrytering av en anställd som har ett sidointresse i en samfinansierad verksamhet, vilket kan leda till en intressekonflikt.

Riskbedömning

Mot bakgrund av befintliga riskbedömningar har OLAF utarbetat en metod för riskbedömning. Denna bedömning har hjälpt nationella myndigheter och OLAF att upptäcka och inleda undersökningar av flera misstänka fall av bedrägeri.

Stödja medlemsstaterna i deras arbete med att förebygga och upptäcka bedrägerier

Kommissionen kommer från 2013 att erbjuda ett särskilt, egenutvecklat verktyg för datautvinning, ARACHNE, som förvaltningsmyndigheterna på frivillig basis kan använda för att identifiera projekt som är särskilt känsliga för bedrägeri. ARACHNE är ett riskbedömningsverktyg som kan öka effektiviteten i fråga om projekturval och förvaltningskontroller samt ytterligare förbättra arbetet med att förebygga och upptäcka bedrägerier. Verktyget kommer att lanseras successivt under 2013.

Gemensam strategi mot bedrägerier

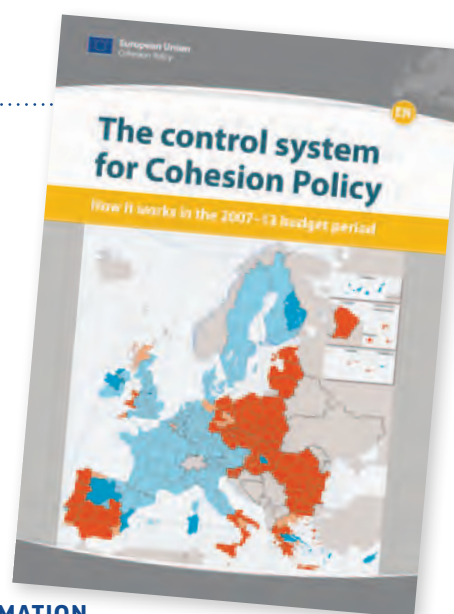
Verksamheten inom kommissionens tjänsteavdelningar för regionalpolitik, sysselsättning och fiske (generaldirektoraten för regional- och stadspolitik; sysselsättning, socialpolitik och inkludering respektive havsfrågor och fiske) spelar en viktig roll i att skydda EU mot potentiella bedrägerier och därför har en gemensam strategi mot bedrägerier utarbetats.

Strategin fokuserar på att förebygga bedrägerier men tar också itu med andra, mer övergripande, aspekter som behövs för att man ska kunna bekämpa bedrägerier på ett effektivt sätt. Strategin innebär att alla resurser sammanförs och att en handlingsplan med operativa åtgärder har upprättats.

Det strategiska målet med den gemensamma planen är att förbättra riskanalyserna och öka medvetenheten om risken för bedrägerier genom att erbjuda medlemsstaterna vägledning och stöd.

Dessa analyser i kombination med OLAF:s egna erfarenheter resulterar i värdefull information som kan hjälpa de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av EU-medlen att förebygga och upptäcka bedrägerier.

Strategin tillstår att en systematisk undersökning av eventuellt bedrägliga handlingar kan avskräcka potentiella bedragare. Och att frånta bedragarna möjligheten att begå bedrägerier är det mest kostnadseffektiva sättet att minska bedrägeriernas effekter på samhället.



► MER INFORMATION

Finns på 22 språk

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/audit2009/audit2009_sv.pdf

▶ EN BALANSAKT

KONTROLL AV STATLIGT STÖD OCH REGIONALPOLITIK



Utveckling vid Frankfurts flygplats i Tyskland.

EU:s regler om statligt stöd genomgår för närvarande en omfattande granskning. I slutet av 2013 kommer nästan alla förordningar, riktlinjer och ramar som gäller statligt stöd att ersättas av nya regler som omfattar gemensamma kompatibilitetskriterier. Denna process för modernisering av det statliga stödet utgör en möjlighet att jämka regler om statligt stöd med sammanhållningspolitiken, samt att förenkla reglerna. De nya lagarna måste avvägas noga mellan Europa 2020-strategin för tillväxt och sysselsättning och behovet av att begränsa snedvridningen av konkurrensen.

Samfinansierade projekt är underställda regler om statligt stöd

Ett viktigt inslag i EU:s regionalpolitik är att medlemsstaterna och/eller de regionala myndigheterna väljer de finansierade projekt som främjar social och ekonomisk sammanhållning inom det egna territoriet. Eftersom EU-stödet har gjorts tillgängligt för medlemsstaterna under delad förvaltning, behandlas det som en nationell resurs, vad statligt stöd beträffar. Därför måste samfinansierade projekt följa reglerna om statligt stöd.

När medlemsstaterna utformar program och projekt måste hänsyn tas till att genomförandet sker i enlighet med reglerna om statligt stöd.

Målen med modernisering av statligt stöd

Mot bakgrunden av Europa 2020-agendan för sysselsättning och tillväxt, är målet med den pågående moderniseringen av statligt stöd att främja väl utformat stöd inriktat på marknadsmisslyckanden och mål med gemensamt europeiskt intresse, att fokusera genomdrivandet på de fall som har den största inverkan på den interna marknaden, att rationalisera reglerna för statligt stöd samt att ha en snabbare beslutsprocess.

I detta syfte avser man att införa "gemensamma principer" om kompatibiliteten av statligt stöd i alla förordningar, riktlinjer och ramar som rör statligt stöd. De gemensamma principerna omfattar kontroller för att se till att:

- ▶ stödet är riktat mot ett gemensamt mål;
- ▶ marknaden bevisligen har misslyckats;
- ▶ stödet ger en verklig stimulansseffekt;
- ▶ stödet är begränsat till vad som är nödvändigt; samt att
- ▶ det lämpligaste stödinstrumentet väljs.

Granskningen av riktlinjerna för regionalstöd

Alla områden som rör lagarna om statligt stöd är relevanta för genomförandet av regionalpolitik. Det råder emellertid inget tvivel om att riktlinjerna för regionalstöd är särskilt

viktiga, eftersom de anger reglerna enligt vilka statligt stöd för att främja ekonomisk utveckling i mindre gynnade områden bedöms.

Europeiska kommissionens generaldirektorat för konkurrens har publicerat ett första utkast till nya riktlinjer för regionalstöd. Avsikten är att de ska antas sommaren 2013. De nya reglerna bör träda i kraft 2014.

Utkastet till riktlinjer för regionalstöd omfattar ett antal förenklingar för åtgärder som rör sammanhållningspolitiken jämfört med kraven för annat regionalstöd. I synnerhet framhävs det att regionala utvecklingsstrategier som definieras i de europeiska fondernas kontext bidrar till ett gemensamt mål. Dessutom anses ett marknadsmisslyckande föreligga för regioner på den regionala stödkartan. I utkastet förutses inga ytterligare kontroller av att ett stöd-instrument är lämpligt när stödet/projektet implementerar ett operativt program.

Hur särdragen i det europeiska territoriella samarbetet kan tillgodoses

Europeiskt territoriellt samarbete är ett av sammanhållningspolitikens mål. Det syftar till att stärka samarbetet över gränserna, mellan nationer och mellan regioner. Det är ett särdrag hos det europeiska territoriella samarbetet att partner från minst två länder är inblandade. Detta leder till ett antal praktiska svårigheter om programmen ska följa reglerna om statligt stöd.

Det är därför välkommet att de föreslagna nya riktlinjerna för regionalstöd försöker att komma till rätta med dessa problem genom att ange ett gemensamt stödtag för projekt. Detta kommer att innebära att programmen kan ha enhetliga stödinsatser för alla parter i ett projekt för europeiskt territoriellt samarbete, däribland företag.

Den nya allmänna gruppundantagsförordningen

Granskningen av den allmänna gruppundantagsförordningen är en annan viktig del av moderniseringen av det statliga stödet. Förordningen är ett viktigt verktyg för att förenkla tillämpningen av reglerna om statligt stöd, eftersom stöd till projekt inte behöver aviseras för godkännande enligt reglerna om statligt stöd om det följer reglerna för den allmänna gruppundantagsförordningen.

Kommissionen har nyligen publicerat ett första utkast till den nya gruppundantagsförordningen. Det är avsett att antas 2013 eller tidigt under 2014.

Ett nytt ramprogram för forskning, utveckling och innovation

Ramprogrammet för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation är mycket relevant för ett effektivt genomförande av Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla. Kommissionens mål att stödja smarta specialiseringsstrategier – däribland, om det är relevant, viktig möjliggörande teknik (KET) – kommer speciellt att genomföras inom de gränser som denna ram ställer upp. Därför är det lämpligt att ta tillfället i akt och under moderniseringen av det statliga stödet granska effektiva metoder för att införa KET såväl som projekt för forskning, utveckling och innovation.

Generaldirektoratet för konkurrens har publicerat ett frågedokument med tankar om reformen av ramverket för forskning, utveckling och innovation. Ett första utkast av det nya ramprogrammet bör bli tillgängligt under sommaren 2013.

Men infrastrukturprojekt då?

EG-domstolen bekräftade att stödet för uppbyggnad av infrastrukturer är underställt kontroll av statligt stöd om infrastrukturen används i ekonomiska syften. Därför är det nödvändigt att se till att reglerna om statligt stöd är uppfyllda för ett stort antal infrastrukturprojekt.

Kommissionen är medveten om att granskningen av infrastrukturprojekt behöver rationaliseras och förenklas. Analys-hjälpmiddel kan underlätta för förvaltningsmyndigheterna att bedöma huruvida ett infrastrukturprojekt behöver anmälas och ges tillstånd enligt reglerna om statligt stöd. Dessutom kan man vänta sig att processen för modernisering av det statliga stödet kommer att begränsa behovet av anmälan om infrastrukturprojekt ytterligare och underlätta bedömningar av statligt stöd.

►MER INFORMATION

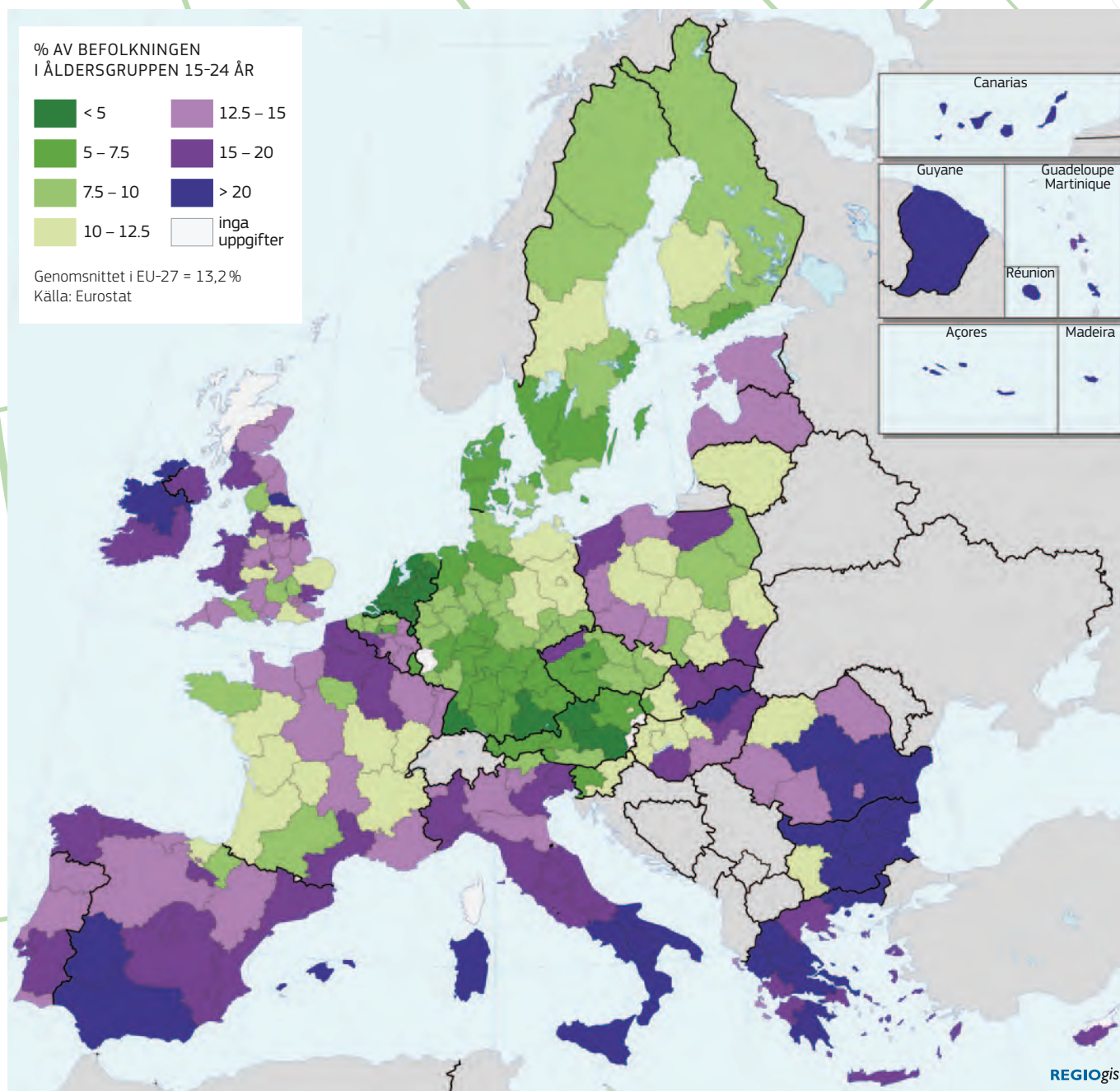
Utkast till riktlinjer om regionalstöd:
http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_regional_aid_guidelines/paper_sv.pdf

Utkast till allmän gruppundantagsförordning:
http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_gber/index_en.html

Rapport om reformen av ramprogrammet för forskning, utveckling och innovation:
http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/rdi_issues_paper.pdf

▶ ARBETSLÖSA 2012

VARKEN ARBETAR ELLER STUDERAR ÅLDERSGRUPPEN 15-24 ÅR

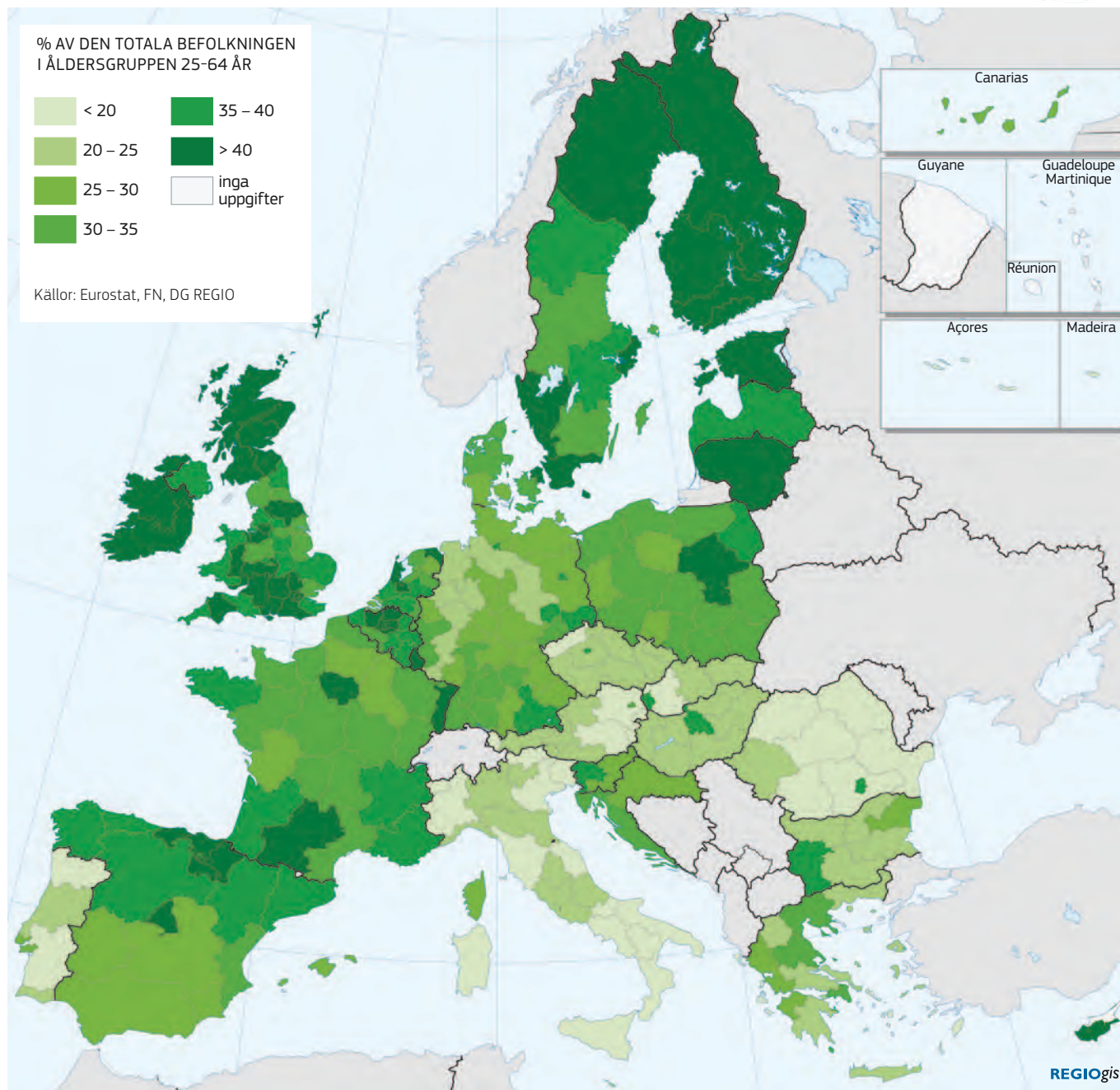


Den här gruppen består sannolikt av dem som har lämnat skolan tidigt och förmodligen inte har genomgått högre utbildning. Europa 2020 syftar till att minska andelen som lämnar skolan tidigt och öka andelen med högre utbildning senast år 2020. Skillnaderna i andelen unga arbetslösa bland regionerna i EU-27 är markanta – upp till 12 gånger fler i regioner med den högsta (36% i Severozapaden

i Bulgarien) och den lägsta (3% i Prag i Tjeckien) andelen unga arbetslösa. De regioner där minst var femte ung person klassas som arbetslös eller inte går en utbildning finns i Bulgarien och Rumänien samt i södra Italien, södra Spanien och Grekland. Bara 16 av de 268 regionerna har tal som understiger 5%. De finns huvudsakligen i Nederländerna, Österrike och Tyskland.

► UTBILDNINGSNIVÅ

PROJICERAD ANDEL AV BEFOLKNINGEN I ÅLDERSGRUPPEN 25-64 ÅR MED HÖGRE UTBILDNING ÅR 2020



Den här befolkningsgruppen förväntas öka från 26% år 2010 till 32% år 2020. År 2020 kommer sju regioner ha en andel som överstiger 50%: Londons innerstad, regioner i Storbritannien som omfattar Oxford och Aberdeen, de två regionerna runt Bryssel, País Vasco i Spanien och Stockholm. Dessa regioner kommer att vara särskilt intressanta för företag som söker välutbildad arbetskraft. I andra änden av skalan

kommer 32 regioner att ha en andel som understiger 20% år 2020. Dessa finns huvudsakligen i Italien, Portugal, Österrike och Rumänien. Huvudstadsregioner tenderar att ha den största andelen högutbildade och i vissa länder är klyftan till regionen med den näst högsta andelen mycket stor. Klyftan överstiger tio procentandelar i nio länder. Detta gör huvudstadsområdet betydligt mer attraktivt för kunskapsintensiva företag.

▶ MED EGNA ORD

NATIONELLA OCH REGIONALA PERSPEKTIV PÅ SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN

Panorama
välkomnar dina
bidrag!

”Med egna ord” är det avsnitt i *Panorama* där de viktigaste ”konsumenterna” av sammanhållningspolitiken på nationell och regional nivå bjuds in för att göra sina röster hörda och ge sina synpunkter på EU-politiken i praktiken på lokal nivå, oavsett om det handlar om nuvarande resultat och framsteg eller om en inblick i förberedelserna inför den kommande programperioden.

Med över 270 regioner i de 28 EU-medlemsstaterna, var och en med sina egna specifika ekonomiska och kulturella historier och behov, är det viktigt att politiska beslutsfattare, förvaltare och tjänstemän på alla nivåer är medvetna om sammanhållningspolitikens verkliga effekter på gräsrotsnivå.

I det här numret presenterar *Panorama* fyra medlemsstaters och regioners syn på sammanhållningspolitiken. Mähren-Schlesien i Tjeckien och Flandern i Belgien ser fram mot sina planer på att använda strukturfunderna under nästa programperiod från 2014 till 2020. Planerna bygger på deras erfarenheter av de aktuella programmen. Samtidigt presenterar Sachsen i Tyskland och Sverige sin strategi med fokus på särskilt framgångsrika initiativ.

Panorama tar gärna emot era bidrag för eventuell publikation i framtida nummer:

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ TJECKIEN

▶ MÄHREN-SCHLESIEN SATSAR PÅ SMARTARE INVESTERINGAR I SIN FRAMTID

Europeiska investerare hjälper Mähren-Schlesien med dess grundläggande socioekonomiska omvandling. Regionen har genomgått en omfattande industriell omstrukturering under de senaste åren. Konsekvenserna av dessa märks fortfarande, och regionen vill skapa sig en ny image. Den ekonomiska återhämtningen underlättas av stöd från det regionala operativa programmet (ROP) i Mähren-Schlesien, som investeras effektivt och ger 11% i avkastning. Regionen ser framåt och kommer att se till att det europeiska stödet används ännu smartare. Programmet Smarter Region (smartare region) hjälper till på vägen.

Regionen är känd för sina kontraster – de vackra landskapen i Jeseníky, Beskydy och Poodří och den nedsmutsade miljön runt tidigare gruvor och stålverk. Det förgångna har lämnat både påtagliga och osynliga tecken på det industriella arvet. Industrimonument står intill gamla industriområden. Arbetslösheten är hög, men ändå är en stor del av arbetskraften välutbildad och relativt billig. Utbildningen sker på universiteten, med bergshögskolan på det tekniska universitetet i Ostrava i förgrunden.

Stödet från ROP Mähren-Schlesien under perioden 2007-2013 används för att förbättra den grundläggande infrastrukturen, tjänsterna och det sociala livet. Ett exempel är restaureringen av ett av de mest betydelsefulla monumenten och symbolerna i storstaden Ostrava. Det tidigare industriområdet i lägre



Arkitektur- och utvecklingsprojekt i det postindustriella området Nya Vítkovice i staden Ostrava, Mähren-Schlesien.

Vítkovice står nu värd för stora kulturella och pedagogiska evenemang, medan det interaktiva teknikcentret gör vetenskap och teknik mer lockande för unga människor. Det integrerade säkerhetscentret, som samordnar alla säkerhets- och räddningstjänsters aktiviteter och insatser i regionen, är en unik regional investering.

Idag är regionrådet i Mähren-Schlesien, som fattar beslut om projektstöd, inte rädda för att ge sig in på innovativa områden. Det var det första organet i Tjeckien som införde JESSICA-instrumentet. Det var också den första tjeckiska organisation som nådde upp till guldnivå för den internationellt erkända standarden Investors in People. Tack vare sin systematiska metod och sitt genomförande av god praxis inom offentlig administration har organisationen erhållit en utmärkelse för den europeiska offentliga sektorn, European Public Sector Award.

Under nästa programperiod avser organisationen att bygga vidare på de erfarenheter och kunskaper man har fått under den aktuella perioden. Därför har man tagit fram ett smartare regionprogram: Mähren-Schlesien 2020. Syftet är att i samarbete med regionala partner bereda väg för effektiv användning av EU-stöd både för regionala behov och nationella och europeiska behov.

Programmet Smarter Region syftar till att i god tid och med hög kvalitet förbereda ett effektivt bruk av strukturfonderna från år 2014. De kommer att ge betydande bidrag till att förbättra regionens konkurrenskraft. Programmet vilar på tre pelare. Målet med den första är att förbereda människor professionellt via konferenser, seminarier och utbildningssessioner. I den andra pelaren håller nya pilotinstrument för sammanhållningspolitiken för regionen Mähren-Schlesien på att formuleras. Regionrådet förbereder i nära samarbete med Ostrava och de största städerna i regionen en integrerad territoriell investering i storstadsregionen Ostrava. Under tiden förbereder Mähren-Schlesien och sammanslutningen för

utveckling av regionen Mähren-Schlesien en gemensam åtgärdsplan: en integrerad strategi för att öka den lokala befolkningens sysselsättning och utbildningsnivå. Detta bör ge en ny, resultatorienterad och gemensam åtgärdsplan som helt följer europeiska lagförslag. Den tredje pelaren syftar till att verifiera och stödja absorptionskapaciteten hos stora regionala aktörer liksom mindre potentiella stödmottagare, så att de är förberedda inför programperioden 2014-2020.

Alla dessa aktiviteter har även diskuterats och samordnats på nationell nivå, t.ex. vid rundabordskonferenser med konstruktiva diskussioner med framtida nationella förvaltningsmyndigheter, då man har använt de första resultaten från kartläggningen av absorptionskapaciteten i regionen och de sökandes beredskap inför den kommande programperioden.

I framtiden vill regionen Mähren-Schlesien ha gott rykte. Regionen investerar i de förutsättningar som krävs för nyinvesteringar i infrastruktur och kvaliteten på de tjänster som erbjuds. Den etablerar sig dessutom på det kulturella området och fritidsområdena. Vissa evenemang, t.ex. musikfestivalerna Ostravas färger och Ostravadagarna, den prestigefyllda friidrottstävlingen Golden Spike och hockey-VM 2015 är kända långt bortom regionens gränser. Lokalbefolkningen och besökarna lockas även av den vackra landsbygden, det stora spautbudet och det nyutbyggda nätet av cykelvägar.

Daniel Konczyna

*Analytiker för det regionala operativa programmet i Mähren-Schlesien
Regionrådet i Mähren-Schlesiens
sammanhållningsregion*

► MER INFORMATION

<http://www.rr-moravskoslezsko.eu>
<http://www.smarterregion.com>

► BELGIEN

► EUROPA INVESTERAR, FLANDERN VÄXER...

Det var med detta motto som Flandern lanserade sitt Objective 2-program 2007-2013. Budgeten på 201 miljoner euro delades upp mellan fyra olika prioriterade områden: innovation, entreprenörskap, förbättring av den ekonomiska miljön samt hållbar stadsutveckling. När programmet nu närmar sig sitt slut, har fler än 450 projekt erhållit finansiering, vilket har skapat eller bevarat fler än 9 800 arbetstillfällen. Stödet från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) har även gett ytterligare ekonomisk slagkraft genom mer än 375 miljoner euro på regional, provinsiell, lokal och privat nivå i Flandern.

På grund av den förutsedda tematiska koncentrationen av programmets mål kommer programmet 2014-2020 i viss utsträckning likna det aktuella och skapa viss kontinuitet. De fyra utvalda prioritetsaxlarna för det nya programmet är innovation, entreprenörskap, övergång till en ekonomi med mindre koldioxid samt hållbar stadsutveckling. Begreppen additionalitet och komplementaritet är ledstjärnor vid förberedelserna inför och genomförandet av det nya programmet. Genom detta kommer Eruf att hjälpa Flandern att bli en mer innovativ och hållbar region för alla senast 2020.

Den första prioriteringsaxeln – innovation – vägleds av premissen om smart specialisering. Regionen Flandern används ofta som fallstudie, där en evolutionär process kring ämnet innovation redan har genomförts, genom programmet "Flandern i aktion" och "Pakt 2020". Under den nya programperioden kommer Flandern att investera i luckor inom innovationsområden som inte åtgärdas inom ramen för Flanderns politik eller instrument.

Under den aktuella perioden 2007-2013 har fler än 2700 små och medelstora företag varit inblandade i projekt med medel från Eruf. Deras inblandning var viktig för det aktuella programmet, och företagande förblir en viktig prioritetsaxel för Flandern, med fokus på att stimulera entreprenörskap och små och medelstora företags tillväxt och internationalisering.

Åtgärder för att stimulera övergången mot en ekonomi byggd på mindre koldioxid kompletterar de olika befintliga initiativ som görs på regional och lokal nivå i Flandern. Fokus kommer att ligga på de största sektorerna som bär ansvaret för utsläpp av växthusgaser: byggnads- och transportsektorn. Särskild uppmärksamhet kommer även att ägnas små och medelstora



Europa investeert, Vlaanderen groeit (Europa investerar, Flandern växer): den nytvignva boken om projekt med EU-finansiering.

företag för att stimulera dem inom områdena energieffektivitet och förnybar energi.

Med tanke på den höga urbaniseringsgraden i Flandern fortsätter insatserna på området hållbar stadsutveckling. På denna prioritetsaxel kommer Flandern ånyo att samarbeta med de tretton största städerna om olika ämnen som är viktiga för välfärden i städerna. Uppmärksamhet ägnas åt anpassning till klimatförändringar, skydd av boendemiljön och upprustning av eftersatta områden.

Werner Van den Stockt

*Chef för förvaltningsmyndigheten för Eruf-programmen i Flandern 2007-2013
Divisionen för europeisk ekonomi, företag i Flandern, Flanderns regering*

► MER INFORMATION

<http://www.agentschapondernemen.be/themas/erdf-flanders>

TYSKLAND

▶ SACHSEN HAR FORTSATT FOKUS PÅ INNOVATION, TILLVÄXT OCH SYSSELSÄTTNING 2014-2020

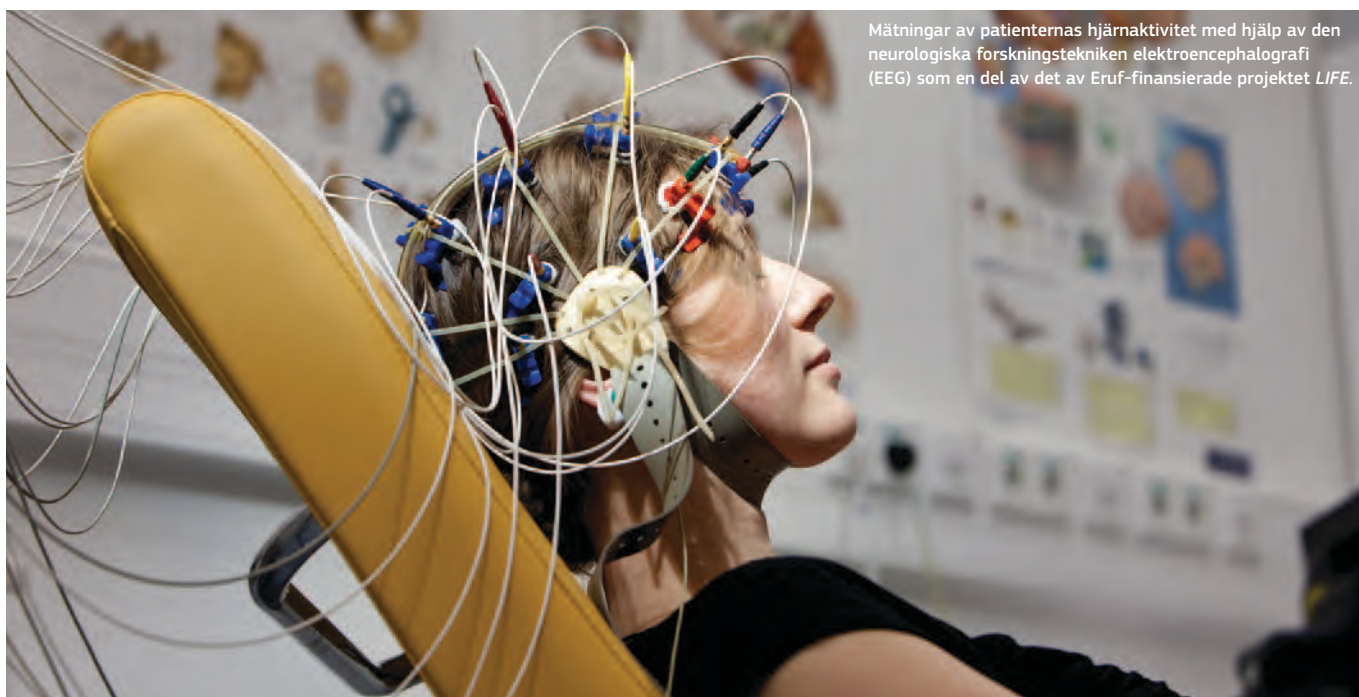
Sachsen är en stat där förhållanden har gått i särskilt positiv riktning sedan den fredliga revolutionen 1989 – trots den svåra utgångspunkten. Fristaten Sachsen har idag ett enastående gott rykte som en industristat som utgör bas för innovativa företag och tillväxtområden såsom mikro- och nanoteknik, bioteknik och utvecklingen av nya material och miljövänlig teknik.

Sachsen är en ingenjörstat. Här sysslar vi med innovation med stort I. Sachsen har sin forskningsanda och utpräglade entreprenöranda att tacka för sin framskjutna position, trots alla de strukturella problem vi fortfarande brottas med. Sachsen har använt sin ekonomiska politik för att underblåsa denna anda genom ett brett utbud av stimulansåtgärder och stödprogram. Genom att göra det har fokus lagts på hållbart främjande av konkurrenskraft och sysselsättning.

Finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) har till stor del använts i denna process. Under bidragsperioden 2007-2013 har fristaten Sachsen tilldelats 3,1 miljarder euro i finansiering från Eruf. Staten har använt dessa

pengar för att investera i innovation, ekonomi, infrastruktur, utbildning och miljö. Mycket uppmärksamhet har ägnats åt att stärka Sachsen som forskningscentrum. Enbart under bidragsperioden 2007-2013 har Sachsen investerat över en miljard euro av medlen från Eruf för att stödja innovation, vetenskap och forskning. Vetenskapliga organ och företag har lika stor fördel av detta, eftersom forskningsprojekt och tekniköverföring främjas och riskkapital görs tillgängligt för nya teknikföretag. Alla de forskningsinstitutioner och komplex med sådana institutioner samt de universitet som inrättas i Sachsen visar hur innovationsverksamheten växer här. Viktigt stöd från Eruf ges till fem statliga initiativ. Ett av dessa är forskningskomplexet "Life".

"Life" är en storskalig hälsoundersökning, där orsakerna bakom livsstilssjukdomar efterforskas. Målet med studien är att komma fram till varför så många människor lider av sådana sjukdomar medan andra inte gör det. De över 150 inblandade forskarnas arbete är fokuserat på hjärt- och kärlsjukdomar, följderna av fetma, allergier, diabetes, demens och depression. Mellan 2009 och sommaren 2014 studeras och



Mätningar av patienternas hjärnaktivitet med hjälp av den neurologiska forskningstekniken elektroencefalografi (EEG) som en del av det av Eruf-finansierade projektet LIFE.

utfrågas 26 500 friska och sjuka deltagare – barn och vuxna – inom projektets ram, med hjälp av de senaste kliniska och bioanalytiska metoderna. I sitt arbete tar forskarna hänsyn inte bara till deltagarnas genetiska anlag, utan även till deras livsstil och diverse miljöfaktorer. Målet är att upptäcka hur dessa faktorer samverkar för att skapa livsstilssjukdomar. Omkring 38 miljoner euro spenderas på projektet, varav ungefär 24,2 miljoner euro kommer från Eruf.

Med EU:s stöd har fristaten Sachsen lyckats utveckla sin ekonomi, infrastruktur och sitt utbildnings- och forskningslandskap under de senaste 20 åren. Trots detta har vi fortfarande en bra bit kvar innan vi har överbryggat gapet till övriga EU-medlemsstater. Detta är orsaken till att fokuset i Sachsen är på en sund budgetpolitik utan några nya skulder, på hållbara investeringar och på EU-finansiering under perioden 2014-2020.

Sachsens kommande utmaningar återspeglas i huvudtemana för Europa 2020-strategin: globalisering, klimatförändring, energisäkerhet och i synnerhet demografisk förändring. Med hjälp av EU:s fortsatta stöd kommer ett framgångsrikt "Sachsen 2020" att vara fokuserat på ett hållbart försvar av den lokala konkurrenskraften och på stöd till statens företagargrund, däribland dess infrastrukturella egenskaper, en utvidgning av kapaciteten för innovation i ekonomin, universitet, administration och samhälle, utveckling av dess potentiellt högutbildade arbetskraft, att tillse säker och överkomlig energitillförsel samt utbildning med lika möjligheter. Dessa mål utgör grunden för det strategiska koncept enligt vilket det operativa programmet för perioden 2014-2020 inom ramen för Eruf kommer att utvecklas.

Förvaltningsmyndighet för Eruf

Ministeriet för ekonomi, arbetskraft och transport i Sachsen

► MER INFORMATION

<http://life.uni-leipzig.de/>

► SVERIGE

► KOMMERSIALISERING AV RESULTATET FRÅN FORSKNING OCH UTVECKLING

Giraff är en telekommunikationsrobot som hjälper äldre människor att ha kontakt med yttervärlden. Den har utvecklats inom ramen för projektet Robotdalen, som stöds av Europeiska regionala utvecklingsfonden och andra organ. Giraff har sålts till sju olika EU-länder och är ett exempel på resultatet av innovation och forskning som också leder till produktion.

Att kommersialisera resultaten av forskning och utveckling och få ut dem på marknaden är en av utmaningarna som Sverige ställs inför under nästa programperiod. Detta är en av slutsatserna av konsekvensbedömningen av de åtta regionala strukturfondsprogrammen i Sverige under perioden 2007-2013, som nyligen lades fram.

Många projekt har uppenbarligen nått fram till målet under den innevarande perioden, och Robotdalen är ett bra exempel. Syftet med projektet är att göra nya idéer och forskning inom robotik och automatisering kommersiellt framgångsrika, med fokus på lösningar för industrin, tunga fordon och sjukvårdssektorn.

Sjukvårdsrobotar kommer att bli allt viktigare med en åldrande befolkning, vilket är ett problem i Sverige såväl som i många andra EU-länder. Det är detta som roboten Giraff, som går att fjärrstyra via en vanlig dator, kan hjälpa till med. Den rullar med brukaren och har en skärm som "ansikte". Detta innebär att hemhjälp kan komma på besök oftare utan att behöva ta sig till patienten varje gång.

Åtta regionala program

Projektet Robotdalen sköts inom ramen för programmet för Östra Mellansverige, ett av åtta regionala strukturfondsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning. Alla åtta hanteras av samma myndighet, Tillväxtverket, och har en gemensam stödfunktion.

De svenska myndigheterna har bestämt sig för att behålla samma geografiska indelning och hantering av de regionala strukturfondsprogrammen under den kommande programperioden. Administrationen har visat sig vara effektiv och ha



Giraff som testas i hemmet i Västerås.

låga administrativa kostnader, medan stödmottagarna i landet har en enkel och tydlig bild av villkoren för att vara stödberättigad.

Förberedelserna inför programperioden 2014-2020 har pågått sedan i början av 2012 både på nationell och på regional nivå. De regionala strukturfondsprogrammen avfattas i ett brett partnerskap, som omfattar representanter för den offentliga sektorn på lokal och regional nivå, näringslivet och den akademiska världen. Enligt ett regeringsdirektiv ska programmets fokus ligga på forskning och utveckling, den gröna ekonomin och entreprenörskap.

Förstärkning av den gröna ekonomin

I t.ex. programområdet för Norra Mellansverige pågår intensiva försök att skriva ett program med Maria Gelin Axelsson på Region Gävleborg som samordnare. Hon ser vissa förändringar i prioriteringsinriktningen under den kommande perioden.

”Huvudfokus är på den gröna ekonomin”, säger hon. Europa 2020 strategin för smart och hållbar tillväxt för alla genom-syrar de föreslagna temaområdena för strukturfonderna. Det finns en tydlig koppling till sysselsättning och tillväxt genom utvecklingen av en koldioxidsnål ekonomi liksom

genom innovation, informationsteknik, entreprenörskap och investeringar i färdigheter.

Men Maria Gelin Axelsson ser även en brist på tonvikt på transportsystem och IT-infrastruktur, som är högt prioriterade för regionala utvecklingsområden i Norra Mellansverige.

”Men detta kan mycket väl kanaliseras genom andra finansieringsalternativ än strukturfonderna”, säger hon.

Förenkling och samordning

De svenska myndigheterna har lagt fokus på att förenkla projekthanteringen under nästa programperiod. Därför föreslår Tillväxtverket och Svenska ESF-rådet, som är förvaltningsmyndighet för Europeiska socialfonden, åtgärder för att förenkla och samordna genomförandet av programmen.

Förvaltningsmyndighet

Tillväxtverket – den svenska myndigheten för ekonomisk och regional tillväxt

►MER INFORMATION
www.tillvaxtverket.se

► KALENDARIUM

21 SEPTEMBER 2013

_Hela Europa

European Cooperation Day

7-10 OKTOBER 2013

_Bryssel (BE)

OPEN DAYS 2013

28-29 OKTOBER 2013

_Bukarest (RO)

Det andra årliga forumet
för EU:s strategi för
Donauregionen

8 NOVEMBER 2013

_Bryssel (BE)

Regioner som motorer för
ny tillväxt genom smart
specialisering

9-10 DECEMBER 2013

_Bryssel (BE)

Konferensen
"Telling the story"

31 MARS 2014

_Bryssel (BE)

RegioStars

Mer information om dessa evenemang finns
i avsnittet Kalendarium på Inforegios webbplats:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_sv.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_sv.cfm)

**GÖR
DIN
RÖST
HÖRD**

Vi vill gärna veta mer om vad
sammanhållningspolitiken uppnått
i din region, vilka resultat och uppenbara
fördelar den genererat för medborgarna
och hur du ser på förberedelserna
inför nästa programperiod.

De utvalda bidragen presenteras
i nästa utgåva av tidskriften *Panorama*.

Skicka dina bidrag
(maximalt 600-700 ord) till:

regio-panorama@ec.europa.eu



■ Publikationsbyrån

Europeiska kommissionen,
Generaldirektoratet för regional- och stadspolitik
Kommunikation – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-post: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sv.cfm

